

ZANIKLÉ FINANČNÍ ÚSTAVY
OKRESU TACHOV

1862 – 1954

Skupinový inventář

Evidenční pomůcka č. 22

Obsah

Úvod	4 – 10
I. Vývoj původce fondu	4 – 9
II. Vývoj a dějiny fondu	9
III. Archivní charakteristika fondu	9 – 10
IV. Stručný rozbor obsahu fondu	10
V. Záznam o uspořádání fondu	10
Příloha č. 1 – Seznam pramenů a literatury	11
Příloha č. 2 – Seznam zkratk	12
Záložna – Kampelička Bernartice	13 – 16
Spořitelna a záložna Bezručice	17 – 21
Spořitelna a záložna Bor u Tachova	22 – 25
Záložna – Kampelička Ctiboř	26 – 29
Záložna – Kampelička Damnov	30 – 33
Záložna – Kampelička Dubec	34 – 37
Záložna – Kampelička Horní Kozolupy	38 – 41
Městská spořitelna Kladruby	42 – 45
Kampelička, spořitelní a záložní spolek Lomu u Tachova	46 – 49
Spořitelní a úvěrní spolek pro Oldřichov a okolí, Oldřichov	50 – 53
Okresní hospodářská záložna Planá	54 – 57
Plánská spořitelna Planá	58 – 61
Záložna – Kampelička Přimda	62 – 65
Spořitelní a úvěrní spolek pro Rozvadov a Nové Domky, Rozvadov	66 – 70
Kampelička, spořitelní a záložní spolek Staré Sedlo	71 – 74
Záložna – Kampelička Stráž	75 – 78
Okresní spořitelna a záložna Stříbro	79 – 82
Kampelička, spořitelní a záložní spolek Sulislav	83 – 86
Spořitelní a úvěrní spolek Sulislav	87 – 90
Záložna – Kampelička Sulislav	91 – 95
Česká záložna pro Planou, Tachov a okolí, Tachov	96 – 99

Okresní hospodářská záložna Tachov	100 – 103
Okresní spořitelna a záložna Tachov.....	104 – 107
Spořitelna Tachov.....	108 – 111
Spořitelní a záložní spolek „Miesa“ Tachov	112 – 115

Úvod

I. Vývoj původce fondu

SPOŘITELNY

S první myšlenkou vytvořit veřejný finanční ústav řídicí se určitými pravidly, podobající se dnešním klasickým spořitelnám, přišel již v roce 1611 Francouz Hugo Delestre. Upřednostňoval zpřístupnění takových ústavů zejména pracujícím třídám, které by mohly nakládat se svými peněžními prostředky libovolným a praktickým způsobem a zároveň je tím zhodnocovaly.

K uskutečnění tohoto záměru však došlo teprve ve století 18., a to v německém Brunšvicku v roce 1765, kde byla založena spořitelna pod názvem „Vévodská říšská pokladna“. Existence spořitelny měla umožnit především chudému obyvatelstvu, aby si mohlo uspořit finanční prostředky za výhodnějších podmínek a překonalo tak snáze svůj těžký úděl. Trend zakládat spořitelny pro chudší vrstvy obyvatel dosáhl později masového nástupu, přičemž v závěrečné fázi se k drobným střadatelům přidaly také zámožnější vrstvy. Spořitelny se tak významem přiblížily bankám, kdy hospodařily s relativně velkým objemem prostředků.

Vznik spořitel na území Čech lze datovat do první poloviny 19. století, kdy byla v roce 1825 založena „Česká spořitelna“ se sídlem v Praze. Vzato do úvahy, jednalo se tehdy o významný počín, neboť vůbec první spořitelnou na území tehdejšího Rakouska – Uherska byla „První rakouská spořitelna“ ve Vídni s datem zřízení 1819. Po skromných začátcích nejen v rámci monarchie propukl v celém 19. století rozvoj v oblasti vytváření spořitel v všech evropských zemích. V samotném Rakousku se formovaly spořitelny spolkového nebo komunálního charakteru (obecní a okresní), kdy se správcem a ručitelem jistiny vkladů stávaly buď spolky či obce a okresy. V pozdějším období na sebe převzaly veškerou odpovědnost obce a okresy, neboť v jejich případě nehrozilo, že by vkladatelé mohli přijít o svoje prostředky. Jinými slovy, zřizovatel musel dostát závazkům a splatit všechny pohledávky, za něž ručil svým veškerým jměním.

K založení spořitelny byl nejprve potřebný souhlas ministerstva vnitra, později, aby vláda usnadnila jejich rozvoj, vydala tzv. vzorné stanovy a zároveň povolila zemským vládám zřizování spořitel podléhajících jejich správě.

Z počátku považovalo rakouské zákonodárství spořitelny za dobročinné ústavy a osvobozovalo je zcela od placení daní, v roce 1896 však nastal zlom a dle zákona č. 220 ř. z. byly spořitelny překlasifikovány na výdělečné podniky podléhající nejvyššímu zdanění. Postupně tak upadala jejich prvotní úloha směřovaná k podpoře dobročinnosti. V dalším vývoji dospěly spořitelny k vytváření „Svazů spořitel“ v jednotlivých zemích a státech monarchie. Pro české země existoval „Svaz českých spořitel pro Čechy, Moravu a Slezsko“ se sídlem v Praze.

Záhy po vzniku nového státu, v roce 1920, dostaly spořitelny podobu veřejných peněžních ústavů pod státním dozorem. Reorganizací peněžnictví, uskutečněnou v roce 1945, docházelo k postupnému slučování v jednotný typ lidových peněžních ústavů, a celá tato snaha vyústila rozsáhlou finanční reformou v roce 1952, kdy spořitelny přešly zcela pod státní kontrolu a byly nazývány státními spořitelkami. Stát se tak stal fakticky neomezeným pánem nad veškerými finančními prostředky tehdejšího bankovního systému.

ZÁLOŽNY (SCHULZE-DELITZSCHOVY A OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÉ ZÁLOŽNY)

Horečný rozvoj průmyslu a vědeckotechnická revoluce přispěly k převratnému rozdělení společnosti, kdy na jedné straně narůstala moc a vliv bohatých a na straně druhé nutně klesala životní úroveň pracujících. Překotný rozvoj v oblasti strojírenství jeho modernizací a expanze národního hospodářství vynesla do čelního postavení na světovém trhu Anglii. Pozvolna tak vymizela třída menších a středních podnikatelů, na úkor kterých prosperovali velkopřůmyslníci a továrníci. Chudá vrstva obyvatelstva se však nehodlala smířit s rolí, jíž jí přisoudil ekonomický vývoj a snažila se svůj nedostatek kompenzovat. V roce 1843 se v Rochdaleu sloučilo několik tkalců s tím, že pomocí svého sdružení nabudou majetek. Počínaje tímto krokem, nastal v Anglii prudký obrat. Vše začalo vytvářením spolkových skladů na hromadění potravin či věcí do domácnosti. Postupem času se tyto formy spolků rozšířily o společné mlýny, pekárny, přádelny, tkalcovny, krejčovské tržnice atd. Z dělníků se tak stávali továrníci a myšlenka sdružování se brzy rozšířila po celé Anglii a posléze do celého západního světa.

System se ujal ve Francii a odtud se pak brzy rozšířil do sousedního Německa, kde si zakládání spolkových svazů získalo nesmírnou popularitu v řadách řemeslníků. Docházelo dokonce ke konání řemeslnických sjezdů ve velkých městech Německa například v Lipsku, Berlíně a Frankfurtu. Řemeslníci si tak snažili zajistit vliv na říšské zákonodárství, které by jim umožnilo zakládat řemeslnické lidové spolky, půjčovny či lidové banky se souhlasem státního aparátu a za přispění soukromé sféry.

V berlínském národním shromáždění došlo ke zřízení zvláštní komise dozírající na věci ohledně řemeslníků, jejíhož předsednictví se ujal Hermann Schulze-Delitzsch. Staral se o to, aby v Německu vešly v platnost anglické zásady svépomoci. Díky jeho úsilí byla v Delitschi zřízena, v roce 1849, pokladna pro případ nemoci a úmrtí čerpající převážně z vlastních zdrojů, poskytující pomoc zemělým a pozůstalým po členech pokladny. Jednalo se tak o klasické napodobení anglického spolkového modelu beroucí si za vzor podpůrné a pojišťovací spolky s názvem Friendly or Benefit-Societies. Příkladu pak následovala rovněž okolní a posléze všechna větší města v Německu.

Anglické spolky se však od německých odlišovaly zásadním způsobem. Na rozdíl od svých ostrovních kolegů ručili členové německých společenstev svými vklady neomezeně. V praxi to znamenalo, že každý člen pravidelně skládal na svůj účet peníze, které sloužily k pořizování hodnot v rámci celého spolku ve velkém. Později obdržel část z této hodnoty za hotové. Čistý zisk se pak rozdělil, ale nejdříve z něj byly odečteny náklady na administrativu a podíl do rezervního fondu. Každý z členů tak mohl aktivně ovlivnit velikost svého výnosu a samozřejmě také nesl vyšší riziko v případě nezdaru obchodních transakcí a obchodování vůbec. Celá společnost tak přežívala pouze díky solidárnosti svých členů.

Z počátku se jednalo především o to, jak co nejvíce usnadnit obchodování malým živnostníkům. Posléze došlo k malé úpravě, kdy zůstal zachován princip společného, solidárního nákupu surovin či potravin a jeho následné dělení mezi jednotlivé členy; působnost záložny či úvěrního spolku se dále rozrostla o možnost půjčovat společné peníze případným zájemcům z řad členské základny. O tento nezvyklý, ale prozíravý reformní krok se postaral právě Schulze-Delitzsch. Stál tak vlastně u zrodu moderního záloženství, kdy převedl anglické zásady na způsob vyhovující regionálním potřebám a vytvořil nový typ peněžního ústavu záhy expandujícího po celém kontinentě.

Jistě zajímavým poznáním je fakt, že ještě předtím než se v Německu začaly formovat první záložny pod Schulze-Delitzschovou patronací, přišel se shodnou myšlenkou pan Emanuel Zdekauer z Prahy v Čechách. Propagoval a popularizoval řemeslnické spolky po celé zemi s příslibem, že ve spolicích samotných dojde k podpoře duševních a hmotných zájmů řemeslníků. V roce 1846 se vypravil do Vídně, kde chtěl zajistit povolení k založení řemeslnického spolku v Praze a zavést velkou peněžní loterii ke zřízení spolkového fondu. Žádosti bylo vyhověno teprve po dvou letech a Zdekauer se ihned pustil do vyjednávání s bankovními domy schopnými zaštitit loterii svým jménem. Dohodl se s firmou J. G. Schuller a spol., ale musel se zavázat slibem, že v případě nezdaru loterie zaručí se jako navrhovatel celým jménem. Zdekauer na podmínky přistoupil a v květnu roku 1850 proběhly dva tahy, jejichž čistý výnos činil 142 800 zlatých. Dne 19. srpna téhož roku se částka převedla do „věčného a svobodného vlastnictví stavu řemeslníků pražských“, a ve stejný den proběhlo otevření „Řemeslnické záložny“, kterou lze považovat za první záložnu nejen na území Čech, ale taktéž v celé monarchii. Podle Schulze-Delitzschova vzoru vznikaly pak na území Čech další záložny pod běžným označením občanské. První občanskou záložnou na našem území se stal peněžní ústav ve Vlašimi, v roce 1858. V průběhu několika dalších let došlo ke značnému nárůstu počtu občanských záložen a do roku 1862 se mohlo každé okresní či větší město pochlubit peněžním ústavem tohoto typu. Přímo úměrně se zvyšujícím se počtem záložen narůstala také členská základna.

Ovšem tento trend polevil na přelomu 19. a 20. století, kdy došlo k největší kulminaci a následnému poklesu zájmu o investování v občanských záložnách. Částečně to lze přičítat rovnováze mezi nabídkou a poptávkou v poskytovaných službách, destabilizaci společenských vztahů, vysokému ekonomickému útlumu a především rozmachu konkurence v podobě Raiffeisenových záložen a spořitelen.

Vedle úkolu plnit úvěrní činnost a mírnit nedostatek kapitálu mezi běžným obyvatelstvem věnovaly se občanské záložny dobročinnosti. Když docílily určité finanční jistoty, pomáhaly ve všech oblastech. Inicivovaly zakládání vzdělávacích ústavů, umožnily obcím zřizování středních škol, podporovaly žáky a studenty formou stipendií a staraly se o zajištění učebních pomůcek. Mnohdy také investovaly do národních podniků, dotovaly obecní akce, například budování sirotčinců, chudobinců, opatroven či výstavbu vodovodních sítí. Poskytovaly finanční prostředky začínajícím českým podnikům či podnikatelům a často jim pomáhaly překonávat období krizí. Zasloužily se tak především o rozvoj českého podnikání a přispěly nemalou měrou k jeho oživení a existenci. Ale také záložny častokrát potřebovaly podporu a záštitu. Z tohoto důvodu vznikla v roce 1868 Živnostenská banka pro Čechy a Moravu, která byla pověřena vykonávat dozor nad činností občanských záložen.

Počátek 20. století přinesl podstatný útlum v zakládání záložen Schulze-Delitzschova typu. Zasloužil se o to především razantní nástup spořitelen a značná oblíbenost vkládání úspor do Raiffeisenových záložen. Neznamenalo to však úplný ústup záložen, jen na jejich místo nastoupil přijatelnější a upravený zástupce peněžních ústavů, Okresní hospodářské záložny.

Zvláštním a jedinečným typem záložny tohoto přelomového období se staly tzv. Okresní hospodářské záložny. Vznikaly pouze na území Čech a vynikaly ve velice přísných pravidlech kontrol ze strany zřizovatelů a správců. Každým rokem se v nich prováděla revize pod dozorem okresního a zemského výboru. Obvod působnosti se shodoval s obvodem tehdejších okresních zastupitelstev a dosahoval se tak velice výhodný a efektivní výsledek hospodaření vzhledem k velikosti správního celku. Odpadla tím zcela vzájemná konkurence mezi jednotlivými záložnami. Základní jmění těchto záložen vzniklo sdružením dřívějších

kontribučních obilních fondů, které se postupem času a vývojem společnosti přeměnily právě na hospodářské záložny.

RAIFFEISENOVY ZÁLOŽNY (RAIFFEISENKY, KAMPELIČKY)

Zatímco Schulze-Delitzschovy záložny se specializovaly na klientelu v řadách řemeslníků a drobných obchodníků, Raiffeisenovy záložny se přizpůsobily potřebám rolníků a zemědělců. Jejich nepříznivou a tíživou situaci správně odhadl Friedrich Wilhelm Raiffeisen, jenž zasvětil valnou část života podrobnému zmapování veřejného úvěru. Stal se propagátorem tvorby úvěrních společenstev a zasloužil se o jejich rozvoj také tím, že vydal několik knižních titulů přinášejících návody k zakládání úvěrních spolků a především pečlivě připravil a zpracoval instrukce týkající se jejich vedení. Úvěrní spolky zpopularizoval natolik, že se pro jejich označení později vžilo jméno samotného propagátora a zastávce.

Raiffeisenovy záložny vycházely z principu klasické hospodářské záložny, ale od běžných záložen tohoto typu se odlišovaly především svým účelem. Na rozdíl od všech předešle uváděných peněžních ústavů se Raiffeisenky orientovaly na úvěry poskytované pouze zemědělcům a jejich sídlem se stávaly malé, leckdy odlehlé obce, přičemž jejich působnost zůstala vymezena pouze místně. K jejich zakládání docházelo především v chudých příhraničních oblastech, kde převažovalo německy hovořící obyvatelstvo živící se zemědělstvím a ruční výrobou..

Provozní a finanční náklady Raiffeisenovy záložny byly sníženy na minimum a jednalo se tak o jednoduchý, ale účelný peněžní ústav. Ze zásady nedocházelo k vyplácení běžných dividend a obchodování se všeobecně omezilo pouze na poskytování úvěrů aktivním členům. Členské podíly se upisovaly jen na nízké částky a jejich počet byl regulován. Správní výlohy téměř neexistovaly, neboť jmenovaní představitelé, kromě pokladníka, zastávali svoje funkce bez nároku na honorář. Přestože Raiffeisenky dostávaly řadu úlev při placení daní, musely se plně spoléhat na pomoc státu, který jim poskytoval finanční prostředky. Jelikož však do určité výše nahrazovaly právě přímou státní podporu zejména v zaostalých a ekonomicky nerozvinutých částech země, kde projevovaly životaschopnost a aktivitu, setkávala se tato státní podpora s pochopením ve vysokých vládních kruzích. Stát pak navíc uměle vytvářel výhodné podmínky právě pro jejich existenci.

Raiffeisenovy záložny tak víceméně úspěšně přetrvaly do roku 1938, kdy jejich činnost upravila územní změna a politická situace. Došlo k centralizaci a organizaci peněžnictví, záložny se slučovaly a přeměňovaly na Raiffeisenbank a Volksbank.. Toto rozdělení fungovalo do konce II. světové války, kdy došlo ke konfiskaci německého majetku a rušení stávajících peněžních ústavů. Na jejich místo nastoupily Kampeličky a spořitelní pokladny, které byly jakýmsi českým ekvivalentem německých Raiffeisenek. Vycházely právě z modelu zrušených záložen a zaměřily se také na oblast venkova. Ve svých počátcích vznikaly podle říšského zákoníku č. 70/1873 o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství, později podle zákona č. 113/1941 o dohledu a jinaké působnosti ministerstva financí v oboru peněžnictví. Za své jméno vděčily Františku Cyrillovi Kampelíkovi, jenž se v 19. století zasloužil o horlivou propagaci záloženských v Čechách.

V roce 1948 došlo k jejich reorganizaci na Záložny – Kampeličky, zákon č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví. Výrazně se tím snížil a ustálil jejich počet, neboť předešlé tři „zkušební roky“ měly ukázat smysl jejich existence. Přesto právě nastolený systém nevydržel dlouho, neboť státní orgány připravovaly mnohem rozsáhlejší transformaci peněžního sektoru a kampeličkám byl nařízeno postupné slučování se s Okresními spořitelny a záložnami,

podle shora citovaného zákona z roku 1948, kdy docházelo k rušení malých záložen; později tzv. univerzální sukcesí bez likvidace (zákon č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví), které skončilo do konce roku 1952.

Okresní spořitelny a záložny byly posléze přejmenovány a nahrazeny přímými pobočkami Státní spořitelny. Od roku 1953 kontrolovaly Státní spořitelna, Státní banka Československá a Investiční banka tzv. státní peněžní a úvěrovou soustavu a připravily živnou půdu pro již avizovanou peněžní reformu, která proběhla v témže roce na základě zákona č. 41/1953 Sb. o peněžní reformě.

Pro úplné vyjasnění pojmů a pro snazší orientaci v problematice bankovníctví je potřeba vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými peněžními ústavami.

Spořitelny měly vzbudit ve stávajících a potencionálních klientech touhu po střádání peněz tím, že poskytovaly poměrně vysoký úrok s relativní vyšší ochranou svěřených vkladů. Hlavním předmětem činnosti se stalo poskytování půjček na hypotéky, dále také investice dlouhodobého charakteru či eskompt směnek. Spořitelny se plně spoléhaly na podporu obcí a okresů a případné váznutí peněžních prostředků jim nepůsobilo existenční potíže.

Záložny dbaly především o co nejbezpečnější zhodnocení uložených vkladů svými výhodnými investicemi bez možného rizika ztráty kapitálu. Šlo jim o podporu a rozvoj národního hospodářství. Půjčovaly pouze svým členům a to bez výjimky krátkodobě, přičemž se bralo v úvahu místo bydliště žadatele o půjčku. Za závazky ručily vklady jednotlivých členů a dobrovolných přispěvatelů.

Raiffeisenovy záložny (kampeličky) se plně přizpůsobily potřebám malých rolníků, tvořily se v odlehlejších částech venkova a jejich účel a působnost tak zůstaly úzce vymezeny. Raiffeisenky uzavíraly obchody dlouhodobého charakteru, ale chránily se tím, že je v případě nutnosti vypovídaly ve formě dluhopisů. Z obchodování těchto finančních ústavů se kvůli rizikům prakticky vypouštěly směnečné transakce.

Všechny tři základní skupiny výše uváděných peněžních ústavů vedle sebe existovaly a pracovaly více či méně úspěšně do roku 1945. Během desetiletí své existence si vytvořily nezávislé plány k získávání a podpoře svých klientů. Prošly mnohdy politickými a sociálními krizemi, ale vždy se jim dokázaly přizpůsobit a usilovaly především o podporu drobného peněžnictví. Velkým otřesem pro ně se však stal přerod hospodářství a změna struktury v politické strategii českého státu po roce 1945.

Pojato z historického hlediska, nezaostávalo peněžnictví na území současného okresu Tachov za zbytkem republiky, resp. Čech, v žádném směru. Co do počtu, rozsahu a data vzniku působily na Tachovsku všichni zástupci shora uváděných finančních ústavů. Vzhledem k charakteru regionu a složení obyvatel logicky převažovaly některé z nich, zejména pak v určitých časových obdobích.

Jak je nastíněno v předešlém odstavci, na rozvoji a činnosti jednotlivých druhů ústavů se podílel převážně ráz zdejší oblasti. Skromné výdělky obyvatel a také počáteční nedůvěra nedávaly zprvu příliš šancí větším ústavům překračujícím hranice obcí. Jako perspektivní se tak ukázaly kampeličky, Raiffeisenky a menší úvěrní společenstva. Přesto se však prvními finančními ústavami regionu stávaly spořitelny. Počínaje druhou polovinou 19. století se začínaly utvářet ústavy ve větších městech regionu (Kladruby, Planá, Tachov, Stříbro). Do konce 19. století pak nárůst plynule pokračoval a jeho přelom zastihl již mnoho z obcí tehdejších okresů Planá, Stříbro a Tachov v „čilém“ rozvoji drobného záložnictví. Prakticky

to znamenalo, že během prvních dvou dekád pracoval téměř v každém městě či větší obci ústav, který se pyšnil přídomkem spořitelna či úvěrní spolek.

V období monarchie a posléze také v prvních letech nově utvořeného českého státu upřednostnila převážně německy hovořící většina obyvatel příhraniční oblasti moderní typ záložny úspěšně se rozvíjející v Německu. Zakládala buď úvěrní spolky či Raiffeisenovy záložny.

Výjimku tvořily tzv. menšinové záložny. Jednalo o finanční ústavy založené v poněmčené oblasti, kde ovšem existovala také početná česká komunita, která si utvořila vlastní jedinečný prostor, v němž oživovala a udržovala české tradice nejen v oblasti kultury, ale také v rámci politiky. V okrese Tachov se objevily pouze dva případy, kdy český živel překonal německý a vznikla tak kampelička v Sulislavi (1893, karta JAF č.) a v Plané, resp. Tachově, (1923 karta JAF č. 464). Po roce 1938 byla jejich činnost zastavena a až do roku 1945 v okrese žádný český ústav neexistoval.

Bezprostředně po konci druhé světové války docházelo k horečnému zakládání kampeliček, spořitelen a záložen v těch obcích a městech, kde to jen situace dovolila. Jednalo se však o stav přechodný a v mnoha případech se ukázalo, že na tradice drobného spoření uchovávané po desetiletí německým obyvatelstvem okresu nedokážou jejich čeští nástupci navázat. Zároveň přišlo období hromadného rušení německých Raiffeisenek a úvěrních společenstev, jejichž majetkovým vypořádáním byli pověřeni národní správci a v některých případech nástupnické české ústavy.

V roce 1948 začala hromadná likvidace drobných peněžních ústavů. Došlo k centralizaci finančního kapitálu a do konce roku 1952 k úplnému přerušování činnosti lokálních a okresních ústavů. Veškerou správu záloženských ústavů převzal stát zastoupený státní spořitelnou, jejíž pobočky a sběrné sídly sídlily pouze ve větších městech okresu.

II. Vývoj a dějiny fondu

Po zrušení záložen a spořitelen převzala materiály těchto ústavů Státní spořitelna, respektive její pobočky v krajských městech, kde byly manipulovány a evidovány a zřejmě též částečně skartovány. V pozdějším období byly tyto materiály svěřeny do péče Státních okresních archivů.

Drtivá většina archiválií byla do Státního okresního archivu v Tachově přejata v lednu 1977 z podnikového archivu krajské pobočky České státní spořitelny v Plzni, kde k nim byly vytvořeny soupisy. S velkou pravděpodobností se mnoho písemností ztratilo či jinak znehodnotilo ještě před jejich převzetím do pobočky spořitelny v Plzni. Svědčí o tom jejich značná torzovitost a neúplnost. Pro snazší orientaci je u jednotlivých fondů uveden způsob, jakým se archiválie v archivu ocitly.

III. Archivní charakteristika fondu

S ohledem na zanedbatelný rozsah některých fondů, jejich dřívější nedokonalou evidenci v kartách JAF či vzhledem k absenci zápisů v knize přírůstků je někdy těžké dohledat původ archiválií. U některých fondů bylo přistoupeno k jejich dělení či naopak sloučení, podle toho, jaké množství indicií se podařilo vypátrat k jednotlivým právním krokům. V mnoha případech objasnily původ či vývoj jednotlivých ústavů firemní spisy Krajského soudu v Plzni, s jejichž pomocí se zdařilo sestavit hrubý náčrt charakteru dané

spořitelny, záložny či spolku. V případě, že chyběla jakákoliv informace, neexistoval ani firemní spis, omezuje se popis pouze na konstatování prokazatelných skutečností.

Uspořádání jednotlivých dílčích inventářů zůstalo, pokud existoval soupis státní spořitelny, věrné předloze. Jen v některých případech došlo ke korekci datace, upřesnění původce či přesnému označení mylně uvedených názvů. V ostatních případech se jednalo o chronologické a tematické uspořádání materiálu s přihlédnutím na jeho množství či úplnost. Absence jakýchkoliv ukládacích, třídících znaků či registraturních pomůcek nedovolila zvolit jiný systém.

Veškeré archiválie byly vzhledem ke svému charakteru zařazeny do třetí kategorie.

V průběhu pořádání nebyly ke vnitřní skartaci navrženy žádné písemnosti.

Fyzický stav všech fondů je dobrý.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Fondy jsou, přes poměrně zanedbatelný rozsah a charakter, významným doplňujícím článkem dějin jednotlivých měst či obcí. Dokládají skutečný vývoj a rozmach peněžnictví v poměrně zaostalém příhraničním regionu. V mnoha případech se jedná o unikátní kus historie obce, který ji zásadním způsobem dotváří, leckdy je jediným písemným pozůstatkem vůbec.

V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky

Fond uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v roce 2004 ve Státním okresním archivu v Tachově.

V Tachově 31. srpna 2004.

Příloha č. 1 – Soupis pramenů a literatury

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XX 113 – Záložna – Kampelička v Bernarticích

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 2 – Spořitelna a záložna v Bezručicích

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 7, (Dr. XXII 56) – Spořitelna a záložna v Boru u Tachova

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XXII. 124 – Záložna – Kampelička v Damnově

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XX 151 – Záložna – Kampelička v Dubci

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XX 280 – Záložna – Kampelička v Horních Kozolupech

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XX 82 – Spořitelní a úvěrní spolek pro Oldřichov s Pernolcem

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dr. XX 232 – Kampelička, spořitelní a záložní spolek ve Starém Sedle

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 5 (Dr. XXI 278/1) – Záložna – Kampelička ve Stráži u Tachova

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 231 – Okresní spořitelna a záložna ve Stříbře

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 230 (Dr. XIV 28) – Záložna – Kampelička v Sulislavi

Státní oblastní archiv v Plzni, Krajský soud Plzeň, sign. Dp. 266 – Okresní spořitelna a záložna v Tachově

Ottova encyklopedie obecných vědomostí na CD-ROM – díly XIII, XXI, XXIII, XXVII, Aion 1995 - 1997

Příruční slovník naučný IV. Díl, Praha 1967

Zákoník říšský pro království a země v radě říšské zastoupené, Vídeň 1873

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1924, Praha 1924

Sbírka zákonů a nařízení protektorátu Čechy a Morava – ročník 1941, Praha 1941

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1948, Praha 1948

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1952, Praha 1952

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1953, Praha 1953

Jubilejní sborník jednatelského odboru Národní jednoty pošumavské v Plzni 1934, Plzeň 1934

Příloha č. 2 – Seznam zkratk

bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
ČsZ	česká záložna
dř.	dříve
e. V.	eingetragener Verein (zapsaný spolek)
ev. jednotka	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotná archivní evidence
KNV	krajský národní výbor
ks	kus(y)
KSpZS	kampelička, spořitelní a záložní spolek
MNV	místní národní výbor
MSp	městská spořitelna
např.	například
n. s.	národní správa
odst.	odstavec
OHZ	okresní hospodářská záložna
OSaZ	okresní spořitelna a záložna
písm.	písmeno
resp.	respektive
SaZ	spořitelna a záložna
Sb.	sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
sign.	signatura
Sp	spořitelna
SpÚS	spořitelní a úvěrní spolek
SpZS	spořitelní a záložní spolek
tzv.	takzvaný (á, é)
ZK	záložna – kampelička

Záložna – Kampelička Bernartice

1946 – 1950

Inventář

Číslo listu JAF: 468

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, v Bernarticích, byl ustaven 28. dubna 1946 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Na I. valné hromadě došlo k volbě orgánů kampeličky. Tvořily je: představenstvo, pokladník a dozorčí rada. Na této valné hromadě byly rovněž jednomyslně schváleny stanovy jimiž se kampelička řídila.

Obvod působnosti kampeličky tvořily obce Bernartice, Strachovice, Borek, Valcha, Dehetné, Sychrov, Racov, Olešná a členská základna kampeličky činila při založení 26 členů z Bernartic a Strachovic.

K oficiálnímu zřízení peněžního ústavu došlo dopisem ministerstva financí ze dne 18. dubna 1947, kterým povolilo, podle § 6, odst. 1, písm. a) vládního nařízení č. 113/1941 Sb. o dohledu a jiné působnosti ministerstva financí v oboru peněžnictví, zřízení peněžního ústavu v Bernarticích pod firmou tohoto znění: „Kampelička, spořitelní a záložní spolek v Bernarticích, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením“.

Dne 20. dubna 1950 se sešly představenstvo a dozorčí rada na společném zasedání, na kterém bylo rozhodnuto o likvidaci Záložny – Kampeličky v Bernarticích a jejím sloučení se Záložnou – Kampeličkou ve Stráži (důvodem bylo odstěhování se dlouholetého pokladníka do vnitrozemí a nenalezení vhodné náhrady za něj). V tomtéž smyslu byl posléze podán návrh zástupců MNV Bernartice, Strachovice a Borek ministerstvu financí prostřednictvím Okresní spořitelny a záložny v Tachově.

Pomyslnou tečkou za existencí Záložny – Kampeličky v Bernarticích se stal výměr finančního referátu KNV v Plzni ze dne 25. září 1950, kdy bylo Záložně – Kampeličce v Bernarticích podle § 3, odst. 3, písm. e) zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví přikázáno splýnutí se Záložnou – Kampeličkou ve Stráži.

II. Vývoj a dějiny fondu

Do Státního okresního archivu v Tachově byly archiválie převzaty 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 201).

III. Archivní charakteristika fondu

Dne 4. srpna 1999 se ve Státním okresním archivu v Tachově uskutečnila revize tohoto fondu a byl pořizen seznam archiválií.

Získaný spisový materiál byl vyčleněn z knih, do nichž byl za jejich aktivní existence vložen. V knihách byly ponechány pouze spisy související tematicky s jejich obsahem (pokyny pro vedení valné hromady, listiny přítomných na valných hromadách, povolení konání valné hromady a pozvání ke schůzi dozorčí rady).

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Protokol představenstva	1947 – 1950	K 1
2	Protokol valné hromady	1946 – 1949	K 2
3	Protokol dozorčí rady	1947 – 1950	K 3
4	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1946 – 1950	K 4
Spisový materiál			
5	Zákonné revize vykonané v kampeličce	1948	1
6	Pojištění proti škodám vzniklým zklamáním důvěry	1950	1
7	Sloučení Záložny – Kampeličky Bernartice se Záložnou – Kampeličkou Stráž	1950	1
Účetní materiál			
8	Sborník plateb („Sborník“)	1946 – 1950	K 5

Název fondu:	Záložna – Kampelička Bernartice
Značka fondu:	ZK Bernartice
Časový rozsah:	1946 – 1950
Počet evidenčních jednotek:	6 (5 knih, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	8
Rozsah bm:	0,12

Spořitelna a záložna Bezručice

1933 – 1954

Inventář

Číslo listu JAF: 459

I. Vývoj původce fondu

Spořitelna a záložna v Bezručicích vznikla příkazem ministerstvem financí č. j. 204.297/48–III/7 ze dne 16. října 1948, podle zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví § 23, odst. 2. Stávající Okresní hospodářská záložna v Bezručicích se tímto datem přeměnila na ústav lidového peněžnictví. Činnost okresní hospodářské záložny řídil národní správce jmenovaný Zemským národním výborem v Praze 31. srpna roku 1945, č. j. D–1.–1148/n. s. z roku 1945.

Ještě před avizovanou změnou přejala hospodářská záložna v Bezručicích agendu Spořitelny v Plané, respektive její filiálku v Bezručicích. Ke sloučení obou ústavů tzv. generální sukcesí, nařízenému výnosem č. j. 120.106/48–III/6, došlo dne 28. května 1948.

Ve správě nástupnické organizace od roku 1946 zůstal majetek konfiskované německého ústavu, z jehož písemných materiálů se dochovalo pouze torzo.

Do čela nového ústavu byla jmenována pětičlenná zatímní správa a nově založený ústav přejal všechny zaměstnance zaniklé organizace.

Obvod působnosti ústavu tvořily obce Bezručice, Bezemín, Blažim, Břetislav, Čeliv, Dlouhé Hradiště, Dolní Jamné, Domaslav, Hanov, Chudeč, Kejšovice, Kokašice, Konstantinovy Lázně, Kořen, Krsov, Krsy, Křelovice, Křivce, Lestkov, Lomy, Málkovice, Mydlovary, Něšov, Nová Ves, Okrouhlé Hradiště, Olbramov, Olešovice, Ostrov, Pakoslav, Pláň, Polínka, Poloučany, Polžice, Řešín, Skupeč, Slavice, Stan, Strahov, Světec, Štipoklasy, Trhomné, Úterý, Vrbice, Vysoké Jamné, Zádub, Zhořec, Žernovník. Po zániku záložny v Horních Kozolupích v roce 1950 se obvod rozšířil o obce Cebiv, Očín a Horní Kozolupy.

Existenci samotného peněžního ústavu v Bezručicích sice provázela řada nedostatků, což vyplývá z příložených revizních zpráv, ale všechny odpovědné orgány ústavu vykonávaly svoji činnost převážně náležitě a chod setrval nepřerušen do úplného zániku.

Ke zrušení spořitelny a záložny v Bezručicích došlo na základě zákona č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví § 14 odst. 1 a 3, kdy se ústav sloučil se státní spořitelnou ve Stříbře univerzální sukcesí bez likvidace s účinností od 1. ledna 1953.

Přestože spořitelna jako taková přestala v obci existovat, ponechala zde státní spořitelna ve Stříbře svoji expozituru, k čemuž využila stávajících prostor a pracovních sil bývalé záložny. K úplné likvidaci této pobočky došlo v průběhu roku 1954.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 192).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořizování seznamu archiválií fondu byly provedeny 4. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Vzhledem ke složitosti vývoje původců a jejich následné přeměny v následovnické ústavy bylo v inventárním seznamu zvýrazněno vždy označení původce tak, aby bylo zřejmé, jaký materiál k danému ústavu náleží.

Úřední knihy

1	Protokol o schůzích (OHZ 1945 – 1948; SaZ 1948 – 1952)	1946 – 1952	K 1
---	---	-------------	-----

Spisový materiál

2	Landwirtschaftliche Bezirksvorschusskasse in Weseritz (prospekty s nabídkami topných těles, výpis z pozemkové knihy, pozemnostní arch)	1933, 1943	1
Okresní hospodářská záložna			
3	Jmenování národní správy	1945 – 1947	1
4	Podpisové vzory, dispozice s účty	1947	1
5	Příkazy ohledně konfiskací	1947 – 1948	1
6	Zaměstnanci, evidenční list zaměstnance	1947 – 1948	1
7	Sloučení záložny se spořitelnou	1948	1
8	Oběžníky, nařízení	1948	1
9	Korespondence, účetní materiály, zákonné revize	1945 – 1948	1
10	Členské přihlášky	1947 – 1948	1
11	Zápis o převzetí konfiskované Okresní záložny hospodářské v Bezdruzicích	1950	1
12	Daně, korespondence, výzvy (výnosy, zvláštní daň výdělková, daň z obratu, daň činžovní)	1946 – 1948	1
Spořitelna a záložna			
13	Obchodní rejstřík, jmenování prozatímní správy, obvod působnosti, tištěné stanovy	1948 – 1952	1
14	Zápis ze zákonné revize	1950	1
15	Daň ze mzdy, tabulky pro výpočet	1948 – 1952	1
16	Daňová příznání, korespondence, doklady (zvláštní daň výdělková, daň z obratu, daň činžovní)	1948 – 1952	1
Spořitelna v Plané u Mariánských Lázní, filiálka Bezdruzice			
17	Přihlášení vkladů národního správce	1946	2

18	Kontovní knížky	1946	2
19	Sběrna Lestkov	1946	2
20	Zajištěný německý majetek	1946	2
21	Korespondence týkající se běžného chodu ústavu	1946 – 1948	2
22	Propisy pro saldokonto	1948	2
23	Státní spořitelna Stříbro, spořitelní pobočka Bezručice – účetní doklady, plánování, zákonné revize	1953 – 1954	2

Účetní materiál (SaZ)

24	Rejstřík směnečného poplatku	1950	K 2
25	Plánování	1950 – 1952	1
26	Účetní závěrka	1952	1

Název fondu:	Spořitelna a záložna Bezručice
Značka fondu:	SaZ Bezručice
Časový rozsah:	1933 – 1954
Počet evidenčních jednotek:	4 (2 knihy, 2 kartóny spisů)
Počet inventárních jednotek:	26
Rozsah bm:	0,22

Spořitelna a záložna Bor u Tachova

1945 – 1952

Inventář

Číslo listu JAF: 460

I. Vývoj původce fondu

Spořitelna a záložna v Boru u Tachova vznikla v roce 1948 a to přeměnou stávající Spořitelny města Boru. Stalo se tak na základě příkazu ministerstva financí, přípis č. j. 253.639/48–III/7, podle zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví § 23, odst. 2. Nově vytvořená záložna se stala nástupkyní předešlé.

Veškerá práva a povinnosti klientů Spořitelny města Boru přešly na následnický ústav. Vedením rušené spořitelny byl pověřen pouze likvidátor starající se o podstatu konfiskovaného majetku. Do čela nového ústavu byla jmenována pětičlenná zatímní správa, která udělila kolektivní prokuru zastupujícímu prokuristovi.

Absence stanov společnosti neumožňuje přesné vymezení obvodu působnosti, leč v přiloženém seznamu členů se objevují jména obcí Bor, Čečkovice, Doly, Kosov, Lužná, Mlýnec, Přimda, Rájov, Skviřín, Svatá Kateřina, Újezd (dnes Újezd pod Přimdou), Velká Ves, Velké Dvorce, Venclův Mlýn (Přimda), Vysočany. Při přejímání agendy kempeliček v okolí se pak rozsah působnosti logicky rozšířil o jejich teritorium.

Dochované materiály obsahují spisy finančních předchůdců nejen s přímou vazbou (Spořitelna města Boru), ale také z blízkého okolí (Spořitelna města Přimda). Jako vysvětlení lze uvést, že na Přimdě sice v pozdějším období (1948) vznikla samostatná záložna, ale před jejím založením se o chod finančních záležitostí v obci starala právě pověřená Spořitelna města Bor. Ústav nesoucí označení „Spořitelna města Přimdy“ sice fakticky existoval, ovšem zastupoval jej národní správce a instituce samotná sídlila v Boru.

Podle § 14, odst. 1 a 3 zákona č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví se Spořitelna a záložna v Boru sloučila (k 1. lednu 1953) univerzální sukcesí bez likvidace se Státní spořitelnou v Tachově a ústav tím zanikl.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 193).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 4. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Úřední knihy

1	Evidenční kniha členů „Seznam členů“ (SaZ Bor)	1948 – 1949	K 1
---	---	-------------	-----

Spisový materiál

2	Spořitelna města Boru – účetní závěrka, protokoly, výzvy a přiznání týkající se zvláštní daně výdělkové	1945 – 1948	1
3	Spořitelna města Přimdy – stanovy, protokoly, výzvy a přiznání týkající se zvláštní daně výdělkové	1947 – 1949	1
4	Přeměna spořitelny města Boru na „Spořitelnu a záložnu“	1948 – 1949	1
5	Usnesení, zápisy do společenstevního rejstříku	1950	1
6	Zaměstnanecká agenda	1949 – 1950	1
7	Revizní zprávy o zákonných revizích, oběžníky	1948 – 1952	1
8	Doklady a korespondence týkající se slučování kampeliček v Damnově a Přimdě	1949 – 1951	1
9	Korespondence s ústřední radou družstev	1949 – 1950	1

Účetní materiál

10	Rejstřík směnečného poplatku	1948 – 1951	K 2
11	Výzvy, výkazy k přiznání zvláštní daně výdělkové	1949 – 1951	1
12	Účetní závěrka	1951	1

Název fondu:	Spořitelna a záložna Bor u Tachova
Značka fondu:	SaZ Bor
Časový rozsah:	1945 – 1952
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	12
Rozsah bm:	0,12

Záložna – Kampelička Ctiboř

1945 – 1950

Inventář

Číslo listu JAF: 472

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek ve Ctiboři, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena dne 8. listopadu 1945 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

V obci byla také zřízena národní správa na Raiffeisenovu záložnu, jíž byl pověřen národní správce s bydlištěm v obci. Stalo se tak na základě výnosu Zemského národního výboru v Praze, č. D1–1931 n. s. z roku 1945. Doklad je jediným svého druhu a o případné likvidaci Raiffeisenovy záložny se nedochovala další zmínka. Majetek později nárokoval český zástupce založen v obci.

Kampelička působila pouze v rámci obce. Počínaje dnem založení vstoupilo do kampeličky 28 členů, což dokládá nejen dochovaný seznam, ale také přihlášky jednotlivých osob.

O další existenci a vývoji záložny ve Ctiboři lze pouze spekulovat, protože se písemnosti dochovaly torzovitě a nedochoval se ani firemní spis Krajského soudu Plzeň. Absence důležitých materiálů jako protokoly představenstva, valné hromady a dozorčí rady neumožňuje bližší pohled na skutečný chod tohoto finančního ústavu. Vodítkem mohou být jen zlomky dokladů účetního charakteru.

Na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví, došlo k přejmenování kampeličky na Záložnu – Kampeličku ve Ctiboři.

Poměrně jasný je naopak zánik záložny, který nařídilo ministerstvo financí svým výnosem ze dne 10. listopadu roku 1949, č. j. 308/203.694/49, podle něhož se Záložna – Kampelička ve Ctiboři sloučila s Okresní spořitelnou a záložnou v Tachově. Sloučení proběhlo na základě zákona č. 181/1948 Sb., § 3., odst. 3., písm. e/.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 205).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Ctiboř byly provedeny 4. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Spisový materiál se skládá zejména z dokladů účetní povahy. Přestože by měly být v inventárním seznamu samostatně (položka účetní materiál), byly včleněny do spisového materiálu, a to především proto, že jejich rozsah je zanedbatelný. Samostatnou a zvláštní složkou jsou přihlášky členů, které spolu s jedinou dochovanou knihou – seznamem členů – tvořily původně celek, sloučený však až během uložení v podnikovém archivu České státní spořitelny.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1945	K 1
Spisový materiál			
2	Zápis o ustavující a I. valné hromadě	1945	1
3	Přihlášky za člena (členské přihlášky)	1945	1
4	Korespondence (n. s. Raiffeisenovy záložny v obci, ministerstvo financí, ústřední rada družstev)	1945 – 1948	1
5	Pokyny pro přiznání zvláštní daně výdělkové, přiznání daně z obratu, korespondence	1947 – 1950	1
6	Účetní závěrky	1946 – 1947	1
7	Sloučení s Okresní spořitelnou a záložnou Tachov, podklady pro něj	1948 – 1950	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Ctiboř
Značka fondu:	ZK Ctiboř
Časový rozsah:	1945 – 1950
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 kniha, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	7
Rozsah bm:	0,12

Záložna – Kampelička Damnov

1946 – 1951

Inventář

Číslo listu JAF: 466

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek pro Damnov a okolí, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena I. valnou hromadou, dne 14. prosince 1946, a to na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Do obvodu působnosti kampeličky patřily místní obce Damnov, Velká Ves, Bezděkov, Vítkovice (správně Vítovice), Pavlovice, Plesov (správně Plezom), Lhota a Janov.

Knihy či doklady mapující činnost vrcholných orgánů kampeličky v Damnově se nedochovaly. O stavu členské základny, a to přes poměrně širokou oblast působnosti, nevypovídá ani jediná dochovaná kniha – Kniha závodních podílů. Nalézají se v ní pouhá tři jména.

Na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví došlo k přejmenování kampeličky na Záložnu – Kampeličku v Damnově.

Výnosem ministerstva financí, ze dne 11. listopadu 1949, č. j. 308/203.695/49 bylo přikázáno sloučení Záložny – Kampeličky v Damnově se Spořitelnou a záložnou v Boru u Tachova, podle zákona č. 181/1948 Sb., § 3., odst. 3., písm. e/. Ke sloučení došlo proto, že orgány záložny dlouhodobě neplnily stanovenou činnost a existence tohoto ústavu byla pokládána za neopodstatněnou.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 199).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Damnov byly provedeny 18. dubna 2000 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Spisový materiál se skládá převážně z dokladů daňové povahy. Samostatný celek tvoří korespondence týkající se sloučení kampeličky se spořitelnou v Boru.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Stanovy a Jednací řád	1946	K 1
2	Kniha závodních podílů	1948	K 2
Spisový materiál			
3	Zápis družstva do rejstříku společenstev	1947	1
4	Platební rozkazy, účetní závěrky, vyzvání k dani	1947 – 1950	1
5	Doklady a korespondence týkající se sloučení s Okresní spořitelnou a záložnou v Tachově	1949 – 1951	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Damnov
Značka fondu:	ZK Damnov
Časový rozsah:	1946 – 1951
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah bm:	0,12

Záložna – Kampelička Dubec

1947 – 1950

Inventář

Číslo listu JAF: 467

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek v Dubci, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena I. valnou hromadou, dne 5. ledna 1947, a to na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Obvod působnosti společenstva tvořily obce Dubec, Jadruž, Malé Dvorce, Pavlovice, Rájov, Třískolupy.

Kampelička vykazovala poměrně pravidelnou účast členské základny a schůze představenstva na sebe navazovaly zpravidla po třech měsících v průběhu roku 1947 a do druhé poloviny roku 1948.

Na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví došlo k přejmenování kampeličky na Záložnu – Kampeličku v Dubci.

Další zápis o schůzi představenstva je teprve z 20. února 1950. Dlouhou dobu, po kterou se představenstvo nescházelo, lze patrně přičíst požáru, který postihl obce Dubec a Třískolupy, a konkrétně se dotkl téměř všech aktivních členů v čelných funkcích. Od tohoto okamžiku se faktická činnost peněžního ústavu zastavila a dále nevyvívěla.

Přestože zodpovědné nadřízené orgány hrozily členům představenstva finančními sankcemi, a tyto postihy na sebe nedaly dlouho čekat, k aktivitě ze strany členů nedocházelo a existence ústavu špěla k pozvolnému zániku. Slabým záchvěvem se dá nazvat již zmiňovaná poslední valná hromada, na níž se členové pokusili udržet kampeličku při životě a zároveň odstranit nedostatky vytýkané při předchozích kontrolách. Byl dokonce stanoven termín dalšího setkání, avšak k tomuto nedošlo.

Patrně ještě v průběhu téhož roku se finanční ústav v Dubci sloučil s Okresní spořitelnou a záložnou v Tachově.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 200).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Dubec byly provedeny 18. dubna 2000 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Fond postrádá jakýkoliv spisový materiál a je tvořen pouze třemi knihami.

Úřední knihy

1	Protokol pro představenstvo	1947 – 1950	K 1
2	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1947 – 1948	K 2
3	Výtah z knihy A.	1947 – 1950	K 3

Název fondu:	Záložna – Kampelička Dubec
Značka fondu:	ZK Dubec
Časový rozsah:	1947 – 1950
Počet evidenčních jednotek:	3 (3 knihy)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah bm:	0,12

Záložna – Kampelička Horní Kozolupy

1946 – 1951

Inventář

Číslo listu JAF: 473

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek v Horních Kozolupech, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena dne 27. října 1946 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Do obvodu působnosti kampeličky patřily místní obce Horní Kozolupy, Slavice, Očín, Strahov, Lomy a Zádubí (správně Zádub).

Následující schůze představenstva se uskutečnila teprve 23. února 1947, a dle zápisu vše nasvědčovalo tomu, že úsilí pokračovat v další činnosti neochablo. Skutečnost však ukázala opak, neboť k dalšímu setkání členů kampeličky došlo teprve dne 4. ledna 1948. V polovině roku navštívil tento finanční ústav revizor, a přestože vytkl všem členům jejich líknavý přístup, kritizoval zejména jejich nedostatečnou činnost a pozastavil se nad nedodržením daných slibů, vyjádřil důvěru v existenci kampeličky v obci. O provedené revizi se dochoval autentický záznam v podobě revizní zprávy.

Na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví došlo k přejmenování kampeličky na Záložnu – Kampeličku v Horních Kozolupech.

Ani apel dozorčích a nadřízených institucí v podobě obsílek s upozorněním na udělení mimořádné pokuty za neodesílání výsledků voleb do představenstva, nepřinutil členy záložny k činnosti. Poslední schůze činovníků se konala dne 2. ledna 1949. Ze zápisu je zřetelně cítit neochota učinit jakýkoliv krok ke skutečné záchraně a naplnění vytčených stanov peněžního ústavu.

Výměr Krajského národního výboru v Plzni ze dne 14. srpna 1950, č. j. 862.5–14.VIII.1950–VII/1, příkazující Kampeličce – Záložně v Horních Kozolupech splynutí se Spořitelnou a záložnou v Bezručicích, byl tedy jen pouhou formalitou a kapitola „pohnuté“ existence shora psaného ústavu se tím uzavřela.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 206).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Horní Kozolupy byly provedeny 16. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Původní spisový materiál se rozrostl o několik listů, které byly vyčleněny z dochovaných knih. Jednalo se o spisy nesouvisející s obsahem těchto knih.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Stanovy a Jednací řád	1946	K 1
2	Protokol představenstva	1946 – 1949	K 2
3	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1946 – 1947	K 3
Spisový materiál			
4	Příhlášky za člena (část chybějící)	1946 – 1947	1
5	Korespondence vedená ohledně zvláštní daně výdělkové	1947 – 1948	1
6	Potvrzení o členství ve Svazu zemědělských družstev v Čechách	1948	1
7	Korespondence s Ústřední radou družstev v Praze a Svazem zemědělských družstev v Čechách	1948	1
8	Zpráva o výsledku revize, zápis, korespondence	1948	1
9	Sloučení Záložny – Kampeličky Horní Kozolupy se Spořitelnou a záložnou v Bezručicích	1950 – 1951	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Horní Kozolupy
Značka fondu:	ZK Horní Kozolupy
Časový rozsah:	1946 – 1951
Počet evidenčních jednotek:	4 (3 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	9
Rozsah bm:	0,12

Městská spořitelna Kladruba

1912 – 1938

Inventář

Číslo listu JAF: 1007

I. Vývoj původce fondu

V tištěném výtahu stanov Městské spořitelny v Kladrubech (Die Städtische Sparkasse in Kladrau), začleněném do spořitelních knížek, se lze dočíst, že účelem spořitelny v Kladrubech je: poskytovat příležitost k oživení pracovitosti a spořivosti každého, obzvláště pak lidových vrstev. Nabídnout pak úspory bez komplikací a časové prodlevy jako jistý kapitál se zhodnocením, aby se s ním mohlo nakládat podle potřeby. Zřizovatelem ústavu se o sice stalo město, ale na správu a chod dohlížel výlučně stát.

Informace o přesném založení a vzniku spořitelny v Kladrubech zůstávají neobjasněny. K předchůdcům mohl patřit spořitelni a záložní spolek údajně založený již v roce 1864, který ve své knize zmiňuje Wilhelm Schöft (Stadt Kladrau von der ältesten Zeit bis zur Gegenwart, Geschichtliche Nachrichten aus Urkunden und anderen verlässlichen Quellen). Další možností, pravděpodobnější, může být transformace z pobočky stříbrské spořitelny (Sparkasse der Stadt Mies, Zweiganstalt Kladrau), která se ve městě nalézala také. Ostatně razítko v jedné z knih by tuto domněnku potvrzovalo. Ovšem řešením by mohla být také skutečnost, že výtah stanov používaný ve spořitelních knížkách, také pozdějšího data vydání, s datací 1. ledna 1912, je vodítkem ke skutečnému vzniku tohoto ústavu. Absence originálu stanov s datem založení ústavu tak neumožňuje prokázat, jaká z předešle nastíněných variant je nejpravděpodobnější či nejbliže skutečnosti..

Z činnosti ústavu samotného nelze zjistit základní údaje. Úřední knihy poskytují pouze strohé záznamy se jmény a případně sídlem dotčených osob. Na základě těchto údajů se podařilo přibližně rekonstruovat mapu působnosti spořitelny. Patřily sem obce Alfrédov (osada obce Kostelec), Benešovice, Beraní Dvůr (osada obce Kostelec), Dolní Sekyřany, Domaslav, Holostřevy, Hněvnice, Jivjany, Kladruby, Kopec, Kostelec, Krtín, Láz, Lhota u Stříbra, Lom, Lochousice, Lšelín, Milevo, Milíkov, Nedražice, Nový Dvůr panství Řebří, Pozorka, Pražka (osada obce Lom), Prostiboř, Přehýšov, Racov, Radějovice, Skapce, Stříbro, Sytno, Telice, Těchlovice, Tuněchody, Vlkyš, Vrbice, Vrhavec, Výrov, Zálezly, Zhoř, Žďár panství Pozorka.

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond Městské spořitelny v Kladrubech byl vyčleněn z fondu Archiv města Kladruby při jeho inventarizaci provedené v roce 2004 ve Státním okresním archivu v Tachově.

III. Archivní charakteristika fondu

Jelikož byl všechen materiál nedílnou součástí fondu Archiv města Kladruby, je zřejmé, že pro fond jako celek existovala pouze jedna karta JAF. Datum přijetí (21. listopadu 1972), číslo přírůstku (124) a datum revize (28. listopadu 2000) provedené ve Státním okresním archivu v Tachově se tedy shodují s údaji pro Archiv města Kladruby.

Úřední knihy

1	Zásobní kniha podepsaných vkladních knížek (Bevolligungsbuch über Wechseldarlehen)	1932 – 1938	K 1
2	Povolovací kniha směnečných zápůjček (Vorratsbuch der unterfertigten Einlagsbücher)	1934 – 1935	K 2

Spisový materiál

3	Vkladní knížky (4 ks)	1912 – 1924	1
4	Úvěrové listy	1934 – 1937	1

Název fondu:	Městská spořitelna Kladruby
Značka fondu:	MSp Kladruby
Časový rozsah:	1912 – 1938
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah bm:	0,12

Kampelička, spořitelní a záložní spolek
Lom u Tachova

1945 – 1951

Inventář

Číslo listu JAF: 469

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek v Lomu u Tachova, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena dne 18. září 1945 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Dle seznamu členů a místa bydliště jednotlivých činovníků uvedeného na zápise o ustavující valné hromadě lze vymezit přibližný region působnosti spolku na obce Lom, Biletín a Nahý Újezdec. Dle přiložené listiny, obsahující jména všech přístupujících na I. valné hromadě, upsalo členské podíly 29 členů. Na této valné hromadě byly rovněž přijaty a schváleny stanovy záložního ústavu.

Další schůze představenstva se uskutečnila 30. listopadu 1945. V průběhu následujících šesti měsíců se představenstvo setkalo ještě třikrát, a to 5. ledna 1946, 30. května 1946, 30. června 1946. Od tohoto okamžiku zápisy končí a v jejich zaznamenávání nebylo pokračováno. Přesto ještě nic nenasvědčuje tomu, že by se blížil konec existence peněžního ústavu v Lomu u Tachova. Vypovídá o tom nejen dochovaná korespondence s nadřízenými orgány, ale také seznam přijatých členů, kdy poslední záznamy zmíněný rok přesáhly.

Od 14. srpna 1945 v obci již jeden finanční ústav působil. Jednalo se Raiffeisenovu záložnu v Lomu, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením. O chod konfiskované podstaty ústavu (Raiffeisenkasse in Lohm, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung) se staral národní správce, dekret č. D1–1931 n. s. z roku 1945, určený zemským národním výborem v Praze. Ústav zanikl v roce 1947 a patrně se s kampeličkou sloučil. Nedokládá na to však žádný ze zachovaných materiálů, nepřímou cestou lze však doložit, že se tak skutečně stalo. Svědčí o tom nařízení a příkazy nadřízených orgánů, které kampeličku pověřily vypořádáním ve věcích majetkových. Existenci ústavu dokládá pouze několik listů korespondence, materiál se nedochoval žádný.

K likvidaci kampeličky došlo 30. června roku 1949, kdy předtím zamítla Ústřední rada družstev žádost Svazu zemědělských družstev o zřízení firmy znějící na jméno Záložna – Kampelička v Lomu, přestože již existoval tzv. přípravný výbor pro zřízení záložny. Jako důvod tohoto kroku se uvádí, že situace v obci nenaplnila kritérium týkající se naléhavé hospodářské potřeby pro zřízení úvěrního družstva. Naopak Okresní spořitelna a záložna v Tachově obdržela příkaz ukončit existenci kampeličky v Lomu nejpozději do 31. prosince 1949 a následně se měla postarat o sloučení a převzetí materiálů tohoto ústavu.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 202).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a vyhotovení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Lom u Tachova byly provedeny 17. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Protokol představenstva	1945 – 1946	K 1
2	Seznam činovníků spolkových	1945	K 2
3	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1945 – 1948	K 3
4	Knih odeslané pošty (původně protokol představenstva; na prvním listě uveden zápis o ustavující valné hromadě)	1945, 1951	K 4
Spisový materiál			
5	Zápis o ustavující valné hromadě (připojen seznam přístupujících členů, včetně upozornění na nezaplacené členské podíly)	1945 – 1947	1
6	Národní správa Raiffeisenovy záložny v Lomu – zápis, korespondence	1945 – 1947	1
7	Upomínací žaloby kvůli nesplacenému pojištění, zrušení pojistek	1947 – 1949	1
8	Korespondence s Ústřední radou družstev v Praze a ostatními nadřízenými orgány, návrh na likvidaci	1949	1
Účetní materiál			
9	Přiznání ke zvláštní dani výtěžkové	1947 – 1949	1
10	Vyzvání k odvodu daní	1950	1
11	Účetní závěrky, doklady	1945 – 1949	1
12	Likvidační bilance	1948 – 1949	1

Název fondu:	Kampelička, spořitelní a záložní spolek Lom u Tachova
Značka fondu:	KSpZS Lom
Časový rozsah:	1945 – 1951
Počet evidenčních jednotek:	5 (4 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	12
Rozsah bm:	0,12

Spořitelní a úvěrní spolek
pro Oldřichov s Pernolcem, Oldřichov

1903 – 1943

Inventář

Číslo listu JAF: 336

I. Vývoj původce fondu

Spořitelní a úvěrní spolek pro Oldřichov s Pernolcem a okolí, registrované společenstvo s neomezeným ručením se sídlem v Oldřichově (Spar und Darlehenskassen Verein für Ulliersreith mit Bernetzreith und Umgebung, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung mit dem Sitze in Ulliersreith) byl ustaven 26. října 1902 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Do oblasti působnosti patřily obce Klíčov, Kumpolec, Lhotka, Lom, Malý Rapotín, Oldřichov, Pernolec, Trnová a Velký Rapotín s celkovým počtem 2 100 osob.

V roce 1933 došlo ke vnitřní změně stanov a změna se dotkla také obvodu působnosti. Do obvodu tak náležely obce Klíčov, Kočov, Kumpolec, Lhotka, Malý Rapotín, Oldřichov, Pernolec, Trnová, Svatý Jan a Vítkov.

Podle výnosu ministerstva zemědělství, č. j. 20518/VII/3/45 z 22. června 1945, se stal úvěrní a záložní spolek v Oldřichově členem Svazu zemědělských družstev v Čechách a bylo ukončeno jeho členství ve Svazu pohraničních zemědělských družstev v Liberci.

Na základě rozhodnutí Zemského národního výboru v Praze ze dne 14. srpna 1945, č. D-1-1041 n. s. z roku 1945, byla nad úvěrním spolkem v Oldřichově zavedena národní správa. Po dvou letech, na základě výnosu ministerstva financí, č. j. X-85.277/47-III/7 z 14. dubna 1947, byla ústavu nařízena likvidace pod označením Spořitelní a úvěrní spolek v Oldřichově, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením v likvidaci, s likvidačním sídlem v Tachově. Výmaz firmy proběhl po ukončení likvidace dne 27. října 1953.

II. Vývoj a dějiny fondu

O nabytí fondu pernolecké záložny nelze vypátrat jasné informace. Karta JAF pouze konstatuje fyzický stav. Datum přijetí přírůstku do archivu tedy zůstává bez vysvětlení. Nabízí se však možnost, že fond vznikl přirozeným oddělením od fondu jiného, zřejmě archivu obce, při některém pořádání v počátcích šedesátých let. Vzhledem k jeho značné torzovitosti tehdy nebyl blíže specifikován.

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií byly provedeny 17. srpna 1999, ve Státním okresním archivu v Tachově.

Vzhledem ke značné torzovitosti materiálu nemělo smysl popisovat jednotlivé listy co do obsahu, byly tedy seřazeny podle účelu a určení chronologicky a tematicky za sebou a vloženy do jednolitého celku.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Z činnosti spolku se dochoval pouze účetní materiál a torzo spisů různé provenience. Zápisy z jednání představenstev spořitelního spolku se duplicitně zachovaly pouze ve firemním spisu Krajského soudu v Plzni, uloženém ve Státním oblastním archivu v Plzni, kde lze nalézt také jeho další významné doklady, např. stanovy či ustavující zápis spolku. Ze spisu bylo čerpáno při tvorbě kapitoly č. I.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Spisový materiál			
1	Soudní rozepře a exekuce	1936 – 1938	1
2	Revizní zprávy v návaznosti na účetní závěrky	1903 – 1938	1
Účetní materiál			
3	Korespondence s nadřízenými orgány ohledně vedení účetních záznamů, nařízení, bilance, účetní rozvahy, výsledky hospodaření, úvěrní politika, potvrzení finančních operací a transakcí, konečné účty rozvahové, urgencye (torza dokladů a jednotliviny)	1903 – 1943	1

Název fondu:	Spořitelní a úvěrní spolek pro Oldřichov s Pernolcem, Oldřichov
Značka fondu:	SpÚS Oldřichov
Časový rozsah:	1903 – 1943
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah bm:	0,12

Okresní hospodářská záložna Planá

1930 – 1942

Inventář

Číslo listu JAF: 603

I. Vývoj původce fondu

Jelikož materiál dochovaný k fondu Okresní hospodářské záložny v Plané (Landwirtschaftliche Bezirksvorschusskasse in Plan) je velice torzovitý a především úzce obsahově ohraničený, nelze se o něm dopátrat podrobnějších informací.

II. Vývoj a dějiny fondu

K historii fondu nelze zjistit příliš, neboť o něm neexistuje záznam. Fond byl vyčleněn při revizi, dne 17. srpna 1999, konané ve Státním okresním archivu v Tachově.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Souvislá řada ročních uzávěrek umožňuje pouze zhodnotit profesní hledisko ústavu. Její využití je uplatnitelné zejména v oblasti statistické.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Účetní materiál			
1	Účetní závěrky (obchodní zprávy o činnosti)	1930 – 1942	1

Název fondu:	Okresní hospodářská záložna Planá
Značka fondu:	OHZ Planá
Časový rozsah:	1930 – 1942
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah bm:	0,12

Plánská spořitelna Planá

1862 – 1945

Inventář

Číslo listu JAF: 458

I. Vývoj původce fondu

Finanční ústav v Plané s názvem Plánská spořitelna (Planer Sparrkasse) byl založen dne 4. listopadu roku 1862 zřejmě na základě tzv. spořitelního regulativu z roku 1844 (dvorní dekret, z 26. září 1844, č. sbírky zákonů 832, zakládající se na nejvyšším rozhodnutí z 2. září 1844). Na tehdejší dobu se jednalo o velice významný počín a město Planá se tak zařadilo po bok mnohem větších a ekonomicky vyspělejších měst, v nichž tehdy spořitelny vznikaly. O zřejmě velice vysoké kulturní a politické úrovni myšlení svědčí především to, že se představitelům města podařilo prosadit takto smělý plán v tehdy poměrně zaostalé monarchii, kdy takovým podnikům nebyla politická situace příliš nakloněna.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 191).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 17. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Z poměrně dosti rozsáhlého časového úseku se příliš nedochovalo. Za zmínku stojí kronika (sepsaná v roce 1912) s odkazem na počátek založení společenstva. První vydaná spořitelní knížka, již ústavu zanechal její bývalý zaměstnanec a dosti ucelený soubor výročních zpráv s uzávěrkami.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Kronika společenstva od roku 1862 – 1912	1912	K 1
Spisový materiál			
2	Spořitelní knížka (obsahující spolková statuta)	1862 – 1938	1
3	Celoroční účetní závěrky (neúplné)	1863 – 1880, 1882 – 1937	1
Účetní materiál			
4	Přehled jmění spořitelny v letech 1862 – 1936	1936	1
5	Žirové převody	1943 – 1945	2

Název fondu:	Plánská spořitelna Planá
Značka fondu:	Sp Planá
Časový rozsah:	1862 – 1945
Počet evidenčních jednotek:	3 (1 kniha, 2 kartóny spisů)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah bm:	0,30

Záložna – Kampelička Přimda

1947 – 1950

Inventář

Číslo listu JAF: 470

I. Vývoj původce fondu

Předchůdcem ryze českého finančního ústavu v Přimdě byla Spořitelna města Přimdy, která zanikla ke dni 31. prosinci 1947 s účinností od 1. ledna 1948, podle zákona č. 113/1941 Sb. o dohledu a jinaké působnosti ministerstva financí v oboru peněžnictví, § 11, odst. 1, písm. b/. Zánik proběhl splnutím se Spořitelnou města Boru u Tachova, o čemž se zachoval pouze jediný doklad ve formě výnosu ministerstva financí, pod č. j. 208.292/47–III/6, z 29. září 1947.

K oficiálnímu zřízení peněžního ústavu v Přimdě s názvem „Záložna – Kampelička v Přimdě“, potvrzenému výnosem ministerstva financí, č. 151.868/48–III/7, došlo v průběhu měsíce listopadu roku 1948, a to na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví. Podle výše psaného výnosu měla být v záložně ustavena pětičlenná zatímní správa odpovědná za chod ústavu.

Ve fondu se nenalézají důležité materiály mapující činnost vrcholných orgánů kampeličky, a nelze tak s jistotou usoudit, jak velikou roli sehrály v počátečním formování ústavu. Chybí rovněž korespondence, podle níž by byla možná snazší orientace v této problematice. S největší pravděpodobností nedocházelo k plnění základních funkcí důležitých pro činnost, neboť ústřední rada družstev upozornila Okresní spořitelnu a záložnu v Tachově na vysokou ztrátovost a neuspořádané vnitřní poměry panující v záložně na Přimdě. Předšlé konstatování posléze vyústilo v návrh záložnu v obci zrušit a ponechat v ní pouze sběrnou a platební některé z větších lokálních spořitel.

Na základě výše uvedeného převzala Záložna – Kampeličku v Přimdě Spořitelna a záložna v Boru, do jejíž působnosti obec spadala. Celý akt byl úředně nařízen výnosem ministerstva financí, č. j. 308/203.696/49 ze dne 18. listopadu 1949, dle zákona č. 181/1948 Sb., § 3., odst. 3., písm. e/, přičemž podle § 5., písm. b/ citovaného zákona, nařídilo ministerstvo financí vznik již avizovaného sběrného a platebního místa s úřadováním jedenkrát do týdne.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 203).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Přimda byly provedeny 17. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Spisový materiál je tvořen kompaktním celkem zohledňujícím převážně počáteční a závěrečnou fázi existence ústavu. V této složce byla rovněž ponechána část spisů s účetní závěrkou bezprostředně související s korespondencí ohledně likvidace záložny. Před tento celek je předřazen list upomínající na likvidaci Spořitelny města Přimda zmiňovaný v úvodu.

Úřední knihy

1	Seznam činovníků spolkových	1949	K 1
---	-----------------------------	------	-----

Spisový materiál

2	Zrušení Spořitelny města Přimdy	1947	1
3	Zřízení družstva „Záložna – Kampelička Přimda“	1948	1
4	Korespondence vedená s nadřízenými a spravujícími ústavy	1949	1
5	Korespondence ohledně zrušení záložny a sloučení se se Spořitelnou a záložnou v Boru u Tachova, účetní doklady se sloučením související	1949 – 1950	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Přimda
Značka fondu:	ZK Přimda
Časový rozsah:	1947 – 1950
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 kniha, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah bm:	0,12

Spořitelní a úvěrní spolek pro Rozvadov
a Nové Domky, Rozvadov

1899 – 1943

Inventář

Číslo listu JAF: 441

I. Vývoj původce fondu

Spořitelní a úvěrní spolek pro obec Rozvadov a Nové Domky, registrované společenstvo s neomezeným ručením (Spar und Darlehenskassen Verein für die Gemeinde Rosshaupt und Neuhäusl registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung in Rosshaupt) vznikl v roce 1899 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Z činnosti ústavu samotného toho příliš zjistit nelze, neboť se dochovaly pouze zlomky účetních dokladů a jedna revizní zpráva. Revizní zpráva sama sice osvětluje určité nedostatky a chyby ve vedení účetnictví a záznamů v účetních knihách, je ovšem vyhotovena za jediný rok, což příliš prostoru ke zhodnocení činnosti a existence tohoto finančního ústavu nenabízí. Značné množství účetních knih zase vypovídá o tom, že přes výhrady revizních komisařů ústav plnil zákonná ustanovení podle předpisů a nařízení.

O likvidaci ústavu se nedochoval žádný materiál. S nejvyšší pravděpodobností zanikl po roce 1945.

II. Vývoj a dějiny fondu

O nabytí fondu rozvadovské záložny nelze vypátrat jasné informace. Karta JAF pouze konstatuje fyzický stav v den konaného zápisu do ní. Datum přijetí přírůstku do archivu tedy zůstává bez vysvětlení. Nabízí se však možnost, že fond vznikl přirozeným oddělením od fondu jiného, zřejmě archivu obce, při některém pořádání v počátcích šedesátých let. Vzhledem k jeho značné torzovitosti tehdy nebyl blíže specifikován.

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií byly provedeny 23. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Spisový materiál

1) registraturní pomůcky:

1	Podací protokol (Einreichungsprotokoll)	1899 – 1943	K 1
---	---	-------------	-----

2) spisový materiál:

2	Revizní zpráva	1907	1
3	Písemný projev (patrně čelný představitel spolku)	s. d.	1
4	Vkladní knížky (20 ks)	1902 – 1938	1
5	Žádost statistické centrální komise o přesné a úplné vyplnění formulářů	1903	1

Účetní materiál

6	Výpis z účetní knihy , účetní závěrka	1911	1
7	Vyúčtování zařizovacích nákladů (Verrechnung der Einrichtungsgegenstände)	1899	K 2
8	Hlavní účetní kniha (F – Hauptbuch für Sammel – Conti)	1899 – 1909	K 3
9	Účetní kniha spořitelních vkladů II. (B – Kontobuch für Spareinlagen II.)	1904 – 1916	K 4
10	Účetní kniha spořitelních vkladů III. (B – Kontobuch für Spareinlagen III.)	1912 – 1921	K 5
11	Účetní kniha spořitelních vkladů V. (B – Kontobuch für Spareinlagen V.)	1917 – 1828	K 6
12	Účetní kniha spořitelních vkladů VII. (B – Kontobuch für Spareinlagen VII.)	1921 – 1930	K 7
13	Hlavní účetní kniha (C – Hauptbuch)	1899 – 1918	K 8
14	Hlavní účetní kniha úvěrní (E – Hauptbuch für Darlehen)	1899 – 1909	K 9
15	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen II.)	1904 – 1918	K 10

16	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen III.)	1910 – 1919	K 11
17	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen IV.)	1912 – 1920	K 12
18	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen V.)	1915 – 1938	K 13
19	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen VI.)	1919 – 1938	K 14
20	Účetní kniha úvěrní (E – Kontobuch für Darlehen VII.)	1922 – 1938	K 15
21	Pokladní deník (Tages Kassabuch)	1899 – 1904	K 16
22	Pokladní deník (Tages Kassabuch)	1904 – 1914	K 17
23	Pokladní deník (Tages Kassabuch)	1913 – 1917	K 18
24	Pokladní deník (Tages Kassabuch)	1922 – 1927	K 19
25	Pokladní deník (Tages Kassabuch)	1935 – 1941	K 20

Název fondu:	Spořitelní a úvěrní spolek pro Rozvadov a Nové Domky, Rozvadov
Značka fondu:	SpÚS Rozvadov
Časový rozsah:	1899 – 1943
Počet evidenčních jednotek:	21 (19 knih, 1 podací protokol, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	25
Rozsah bm:	0,50

Kampelička, spořitelní a záložní spolek
Staré Sedlo

1947

Inventář

Číslo listu JAF: 337

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek ve Starém Sedle, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením, byla ustavena dne 1. června 1947 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství.

Do obvodu působnosti kampeličky patřily místní obce Bonětice, Bonětičky, Boječnice, Borovany, Darmyšl, Kosov, Prostiboř, Racovy (dnes Racov), Staré Sedlo.

Další existence a vývoj peněžního ústavu ve Starém Sedle jsou poněkud nejasné. Ve fondu samotném se dochovaly pouze stanovy a jednací řád společenstva. K bližšímu zhodnocení fondu byly tedy využity materiály firemního spisu Krajského soudu v Plzni. Avšak ani nahlédnutím do této složky nelze odhalit nic konkrétního, co by vypovídalo o činnosti záložny.

Je velice pravděpodobné, že v průběhu roku 1948 změnila kampelička svůj název, a to podle zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví, na ústav se jménem „Záložna – Kampelička ve Starém Sedle“. Nepřímo to dosvědčuje korespondence týkající se likvidace, a rovněž otisk razítka nesoucí shodný název na dopise odeslaném z Místního národního výboru ve Starém Sedle, taktéž vloženého do firemního spisu. Jelikož se ale nedochoval autentický doklad potvrzující oficiálně úřední akt změny názvu, bylo fondu ponecháno jeho původní označení.

Výměrem č. j. 308/205.693/49 bylo nařízeno sloučení peněžního ústavu ve Starém Sedle s Okresní spořitelnou a záložnou v Tachově, ale vzápětí vydalo ministerstvo výnos další, č. j. 308/44.393/50, aby kampelička ve Starém Sedle splynula se záložnou ve Stráži. Vše proběhlo na základě § 3, odst. 3, písm. e/ shora psaného zákona.

II. Vývoj a dějiny fondu

Z dochované karty jednotné archivní evidence (dále JAF) nelze zjistit, jakým způsobem se materiál do správy archivu dostal, o jaký materiál se jednalo a kdy byl vzat do evidence. Předešlé konstatování tak upozorňuje na to, že je tím zcela vyloučena jakákoliv kontrola v knize přírůstků, neboť do ní nebyl nikdy vepsán žádný záznam. Na kartě JAF je uveden pouze název fondu „Záložna – Staré Sedlo“ s datací 1945 – 1950, a že celý fond je vložen do jednoho kartónu (stav ke dni 31. prosinci 1968). O tom, že karta JAF zřejmě nikdy neodpovídala skutečnosti, svědčí fakt, že ke vzniku finančního ústavu došlo teprve v roce 1947 a pod zcela odlišným názvem. Lze také usuzovat, že k tvorbě karty JAF bylo pravděpodobně přistoupeno na základě zápisu pořízeného v 50. letech ve spisovně Místního národního výboru (viz fond MNV Staré Sedlo) ve Starém Sedle, kdy tehdejší archivář svým zápisem upozornil na existenci materiálů peněžního ústavu s tím, že budou převzaty do péče archivu. Při další dohlídce spisovny však bylo zjištěno, že materiál mezitím zmizel, a tak zřejmě pouze nedopatřením nedošlo ke korekci vytvořeného záznamu, resp. karty JAF, který tak přetrval v evidenci.

III. Archivní charakteristika fondu

Předešlá kapitola podrobně rozebírá absenci jakéhokoliv úředního záznamu o předešlé archivaci či péči o materiál. Revize a vyhotovení seznamu archiválií fondu Kampelička, spořitelní a záložní spolek ve Starém Sedle proběhla 17. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Jednací řád a stanovy	1947	K 1

Název fondu:	Kampelička, spořitelní a záložní spolek Staré Sedlo
Značka fondu:	KSpZS Staré Sedlo
Časový rozsah:	1947
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah bm:	0,01

Záložna – Kampelička Stráž

1948 – 1952

Inventář

Číslo listu JAF: 471

I. Vývoj původce fondu

Záložna – Kampelička ve Stráži u Tachova, družstvo s omezeným ručením, byla ustavena dne 12. prosince 1949 na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství. Vznik a existence peněžního ústavu ve Stráži se poněkud liší od zbylých ústavů v regionu. Záložna neprošla procesem transformace v roce 1948, neboť vznikla o rok později, a jednalo se tedy o ústav zcela nový.

Nově založený ústav nahrazoval ve Stráži stávající pobočku Okresní spořitelny a záložny v Tachově

Do obvodu působnosti kampeličky patřily místní obce Bonětice, Bonětičky, Darmyšl, Dehetná, Kundratice, Malé Dvorce, Olešná, Souměř, Staré Sedlo, Stráž, Jadruž, Valcha, Racov, Rájov. Zrodu ústavu ve Stráži patrně předcházela záměr vytvořit v regionu centrální záložnu, do jejíž působnosti by postupně přešly všechny peněžní ústavy v okolí. Do konce roku 1952 se tak stalo, a strážská záložna přejala agendu ostatních menších kampeliček.

Činnost záložny ve Stráži se mohla zdát příkladnou do doby, než v ní byla ve třetím čtvrtletí roku 1952 provedena zákonná revize. Zjistilo se, že ústav sice naplňoval svoje stanovy ve smyslu poskytování úvěrů, ale že se omezil pouze na toto jednání. Zatímní správa se scházela vcelku pravidelně, ale nedodržovala téměř žádná pravidla. Pověření činovníci si počínali nezodpovědně, zřejmě záměrně ztráceli veškeré písemné materiály prokazující výši splacených či nesplacených závazků, a se svěřenými penězi nakládali nedovoleným způsobem. Revizní úředník se tehdy nedopátral řady dokladů ohledně vyrovnání úvěrů a shledal, že k pochybení docházelo téměř ve všech úkonech spojených s finančními operacemi ústavu. Spisovna byla zanedbaná, v úřadovně se neuklízelo a od počátku padesátých let se nikdo nestaral o vedení evidence pohledávek.

Podle zákona č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví, § 14, odst. 1 a 3, se sloučila záložna ve Stráži, s účinností od 1. ledna 1953, univerzální sukcesí bez likvidace se Státní spořitelnou v Tachově, ústav tím zanikl.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 204).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu Záložna – Kampelička Stráž u Tachova byly provedeny 16. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Původní spisový materiál se rozrostl o několik listů, které byly vyčleněny z dochovaných knih, a dále pak o stanovy a jednací řád. Jednalo se o spisy nesouvisející s tématickým obsahem těchto knih.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Stanovy a jednací řád	1949	K 1
2	Zápisy ze schůzí správy záložny	1949 – 1952	K 2
3	Evidenční kniha členů („Seznam členů“)	1948 – 1950	K 3
4	Protokoly o předání záložny	1949 – 1951	K 4
Spisový materiál			
5	Sloučení Záložny – Kampeličky Bernartice se Záložnou – Kampeličkou Stráž	1950	1
6	Korespondence týkající se nesplácených úvěrů	1952	1
7	Oznámení o revizi	1952	1
8	Zpráva o vykonané revizi	1952	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Stráž u Tachova
Značka fondu:	ZK Stráž
Časový rozsah:	1948 – 1952
Počet evidenčních jednotek:	5 (4 knihy, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	8
Rozsah bm:	0,12

Okresní spořitelna a záložna Stříbro

1946 – 1952

Inventář

Číslo listu JAF: 476

I. Vývoj původce fondu

Okresní spořitelna a záložna ve Stříbře se stala pokračovatelkou předešlého ústavu nesoucího název „Záložna ve Stříbře“, a tato vznikla přeměnou ze „Všeobecné záložny ve Stříbře“.

K založení všeobecné záložny došlo 22. března 1946, a to ustavující valnou hromadou na základě výnosu ministerstva financí ze dne 8. února 1946, č. j. 2.136/46–III/4.

Ještě předtím, než začal ústav existovat oficiálně, působil ve Stříbře tzv. „přípravný výbor pro zřízení společenstva Všeobecná záložna ve Stříbře, zapsané společenstvo“. Souběžně s touto organizací působila ve Stříbře pobočka Karlovarské záložny, jejíž činnost měla být ukončena dnem založení samostatného ústavu ve Stříbře. Plný název nově zřízeného ústavu tedy zněl Všeobecná záložna ve Stříbře, zapsané společenstvo s omezeným ručením.

Výnosem ministerstva financí ze dne 2. dubna 1948, č. j. 63.587/48–III/7, podle vládního nařízení č. 113/1941 Sb. o dohledu a jinaké působnosti ministerstva financí v oboru peněžnictví byla přikázána změna znění firmy na „Záložna ve Stříbře, zapsané společenstvo s ručením omezeným“.

Na základě výše citovaného zákona podle § 11 odst. 1, písm. a) byla ve společenstvu jmenována pětičlenná zatímní správa.

Výnosem ministerstva financí č. j. 137.905/48–III/7 ze dne 13. července 1948 bylo záložně ve Stříbře přikázáno převzít, podle § 3, odst. 3, písm. e) zák. č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví, fond Spořitelny města Stříbra ve Stříbře (nedochoval se materiál či soupis přebíraného) a ve smyslu téhož zákona jí bylo přikázáno změnit název firmy na Okresní spořitelnu a záložnu ve Stříbře. Došlo tak ke sjednocení lidového peněžnictví ve Stříbře.

Podle § 14, odst. 2, zák. č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví přeměnila se Okresní spořitelna a záložna ve Stříbře na Státní spořitelnu tamtéž, a to s účinností od 1. ledna 1953.

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond se navíc rozrostl o materiály Všeobecné záložny ve Stříbře, neboť její materiály převzala právě okresní spořitelna. Navíc jejich datace zasahovala do působnosti okresní spořitelny a archiválie, původně přiřčené k tomuto fondu, byly převedeny pod jeho pokračovatele.

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 209, resp. 208 u Všeobecné záložny Stříbro).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 16. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Účetní materiál

1	Kniha bilancí	1946 – 1952	K 1
2	Bilance (skontra – směnky, vázané vklady, vklady, běžné účty, účetní závěrky, členské podíly, přebytky, vklady na vkladních knížkách)	1946	1
3	Bilanční skontra (pohledávky u finančních ústavů, členské a závodní podíly, vklady na vkladní knížky, běžné účty debetní a kreditní, přebytky, běžné účty)	1947 – 1948	1
4	Bilance (rekapitulace úsporných vkladů, účetní závěrky, úvěrová politika)	1951	1
5	Bilanční doklady (rekapitulace úsporných vkladů, účetní závěrky, úvěrová politika)	1952	1

Název fondu:	Okresní spořitelna a záložna ve Stříbře
Značka fondu:	OSaZ Stříbro
Časový rozsah:	1946 – 1952
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 kniha, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	5
Rozsah bm:	0,12

Kampelička, spořitelní a záložní
spolek Sulislav

1893 – 1943

Inventář

Číslo listu JAF: 1005

I. Vývoj původce fondu

Spořitelní spolek v Sulislavi a okolí, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením vznikl 9. září 1893 v Sulislavi na základě zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství. Datem vzniku se tento spolek zcela vymyká ostatním peněžním ústavům okresu.

Jelikož se v Sulislavi vždy nalézala početná česká komunita, rozhodla se přispět k propagaci tehdejšího rozmachu v zakládání peněžních spolků a vytvořila tak ojedinělý ústav v rámci celého kraje.

Důraz a kontrola kladené tehdy na spolkovou činnost předurčil záložní spolek v Sulislavi k důslednému plnění vymezených úkolů. Vedení knih a agendy bylo ukázkové a bez výhrad ze strany kontrolních úřadů. Zápisy z jednání rady a představenstva se vyznačovaly mimořádnou přesností a byly vyhotovovány se smyslem pro pořádek. Příkladnou činnost a kladný vztah všech členů k ústavu dosvědčuje zejména ten fakt, že původní stanovy z roku 1893 a důležité doklady z téhož období se zachovaly ve velice dobrém stavu, a že všechny písemnosti dokládající právní způsobilost byly opatrovány po celou dobu existence záložního spolku.

Po vzniku samostatného československého státu pokračovala činnost společenstva beze změn do poloviny roku 1934, kdy se ústav přejmenoval na Kampeličku, spořitelní a záložní spolek v Sulislavi, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením. Dalším významným sdělením je úprava obvodu působnosti z roku 1938 (ze stávající znějící na Sulislav, Pňovany, Úlice, Sytno, Stříbro, Vranov, Svinnou a Butov) na Sulislav, Pňovany, Úlice, Sytno, Stříbro, Vranov, Svinnou, Butov, Hněvnice, Lhota, Vlkyš, Dolní a Horní Sekyřany, Kostelec s osadou Alfrédov, Kozolupy a Město Touškov. Pravděpodobným důvodem velkého akčního radia působnosti záložního spolku v Sulislavi je fakt, že velkou část klientů tvořili česky hovořící úředníci a ti museli migrovat za svým povoláním a střídali často místo bydliště.

Od roku 1939 podléhala záložna v Sulislavi instituci „Verband der sudetenländischen landwirtschaftlichen Genossenschaften – Raiffeisen – e. V.“ Svoji činnost ukončila v roce 1942, kdy se musela sloučit s německou Raiffeisenkou působící tehdy v Sulislavi.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 207).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení dalšího seznamu archiválií, respektive jeho rozdělení dle původců, byly provedeny 18. srpna 1999, resp. 2004, ve Státním okresním archivu v Tachově.

Úřední knihy

1	Stanovy	1893	K 1
2	Protokol o schůzích představenstva	1896 – 1923	K 2
3	Protokol pro představenstvo	1924 – 1933	K 3
4	Protokol dozorčí rady	1897 – 1923	K 4
5	Protokol pro dozorčí radu	1923 – 1940	K 5
6	Protokol valných hromad	1904 – 1943	K 6
7	Zápisy valných hromad	1938 – 1940	K 7
8	Evidenční kniha členů „Seznam členů“	1895 – 1938	K 8
9	Seznam činovníků spolkových	1901	K 9

Spisový materiál

10	Stanovy a vidimovaný opis	1893	1
11	Prohlášení o přistoupení do spolku	s. d.	1
12	Soudní usnesení	1907 – 1938	1
13	Trhová smlouva, korespondence	1932 – 1933	1
14	Změny při společenstvu již zapsaném, protokoly ze schůzí představenstva	1896 – 1938	1
15	Stanovy	1934	1
16	Korespondence, protokoly o uskutečněných kontrolách a zkouškách, revizní zprávy	1896 – 1938	1
17	Výpisy ze společenského rejstříku	1903 – 1937	1
18	Porovnávací zkouška při přechodu pod německou správu	1939	1
19	Korespondence s říšskými a nadřízenými orgány	1940	1

Účetní materiál

20	Kniha účetních závěrek	1935 – 1939	K 10
21	Daně, účty, zvláštní daň výdělková, korespondence	1894 – 1938	1
22	Účetní závěrky (neúplná řada)	1916 – 1943	1

Název fondu:	Kampelička, spořitelní a záložní spolek Sulislav
Značka fondu:	KSpZS Sulislav
Časový rozsah:	1893 – 1943
Počet evidenčních jednotek:	11 (10 knih, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	22
Rozsah bm:	0,23

Spořitelní a úvěrní spolek Sulislav

1896 – 1939

Inventář

Číslo listu JAF: 1006

I. Vývoj původce fondu

Finanční ústav Spořitelni a úvěrní spolek pro německou část Sulislavi a obce Butov, Vranov, Sytno, Svinná a Lhota v Sulislavi u Stříbra, registrovaná společnost s ručením neomezeným (Spar- und Darlehenskassen- Verein für der deutschen Theil von Solislau und die Ortschaften Wuttaw, Wranowa, Sittna, Swina und Elhotten in Solislau bei Mies, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung) vznikl 6. prosince 1896 podle zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství .

Vzhledem ke skutečnosti, že v názvu spolku figuruje přesné národnostní vymezení, jedná se tak o finanční ústav, který byl založen jako protipól již existujícího českého.

Lze pouze spekulovat o nutnosti či skutečné potřebě další záložny v obci, ale pravděpodobně šlo o čin silně nacionalisticky zabarvený, kdy se německá skupina obyvatel rozhodla vytvořit svůj jedinečný ústav. Svoji úlohu zde sehrály taktéž antipatie jednotlivců v obci k dosud fungujícímu finančnímu seskupení, potažmo k jeho vedení, a nemalou měrou přispělo též hledisko politické. Nezávisle na časovém období vstupovali do spořitelního spolku také lidé s českou národností. V praxi se ovšem mohlo jednat také o další eventualitu, a to že pokud žadatel neuspěl se žádostí o poskytnutí úvěru v jednom ze společenstev, rozhodl se přejít ke druhému ústavu a stal se jeho vděčným členem. Přesto, nebo právě proto, nezaujal spolek dominantní postavení v obci a až do předválečného období zastával úlohu doplňující a za svým českým konkurentem zaostával.

Zhruba po roce existence (někdy v průběhu roku 1897) přibyla k výčtu obcí spadající do obvodu působnosti německého spořitelního spolku obec Hněvnice a úplný název finančního ústavu se rozrostl právě o jméno této obce („Spar- und Darlehenskassen- Verein für der deutschen Theil von Solislau und die Ortschaften Wuttaw,,, Elhotten und Hniemitz mit unbeschränkter Haftung“).

O pečlivosti a jisté známosti stran vedení ústavu vypovídá skutečnost, že v dochovaných materiálech zůstaly především nejdůležitější historické doklady jako zakládací stanovy, originál listu o první valné hromadě či listina přistupujících členů, vše shodné s rokem založení.

Spolek fungoval bez větších změn do roku 1939, kdy po připojení k říši spadal pod „Verband der sudetenländischen landwirtschaftlichen Genossenschaften – Raiffeisen – e. V in Reichenberg.“. Jeho účel a název se nezměnil a v této podobě existoval až do svojí likvidace, 27. března 1946. Vypořádáním všech majetkových a právních poměrů byli pověřeni zástupci českého poválečného ústavu.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 207).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií, respektive jeho rozdělení dle původců, byly provedeny 18. srpna 1999, resp. 2004, ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Protokol představenstva (Protokoll für den Vorstand)	1897 – 1909	K 1
Spisový materiál			
2	Stanovy	1896	1
3	Protokol o I. valné hromadě	s. d.	1
4	Seznam přistupujících členů	1901	1
5	Členské přihlášky, statistika a přehledy o změnách členské základny	1897 – 1927	1
6	Korespondence, obchodní zprávy, protokoly, změny při společenstvech zapsané	1913 – 1939	1
7	Revizní protokoly, pozvánky na valné hromady spojené s hodnocením revizí	1898 – 1935	1
Účetní materiál			
8	Účetní závěrky	1897 – 1938	1
9	Daňová přiznání a výkazy	1910 – 1939	1

Název fondu:	Spořitelní a úvěrní spolek Sulislav
Značka fondu:	SpÚS Sulislav
Časový rozsah:	1896 – 1939
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 kniha, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	9
Rozsah bm:	0,12

Záložna – Kampelička Sulislav

1945 – 1951

Inventář

Číslo listu JAF: 474

I. Vývoj původce fondu

Kampelička, spořitelní a záložní spolek pro Sulislav a okolí, zapsané společenstvo s ručením neobmezeným vznikl 22. září 1945, a to podle zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství. Na I. valné hromadě došlo k volbě orgánů kampeličky. Tvořily je: představenstvo, pokladník a dozorčí rada. Na této valné hromadě byly rovněž jednomyslně schváleny stanovy jimiž se kampelička řídila. Obvod působnosti kampeličky tvořily obce Sulislav, Sytno, Svinná, Vranov, Butov, Pňovany, Úlice a Lhota u Stříbra (na počátku roku 1946, po intervenci Svazu zemědělských družstev v Čechách, vypuštěny obce Pňovany a Úlice spadající pod kampeličku v Jezné).

K oficiálnímu potvrzení zřízení peněžního ústavu došlo dopisem ministerstva financí ze dne 27. března roku 1946, kterým povolilo podle § 6, odst. 1, písm. a) vládního nařízení č. 113/1941 Sb. zřízení peněžního ústavu v Sulislavi pod firmou tohoto znění: „Kampelička, spořitelní a záložní spolek v Sulislavi, zapsané společenstvo s neobmezeným ručením“.

Počínaje dnem potvrzení se činnost kampeličky rozběhla naplno. Předně došlo k likvidaci tzv. „Spořitelního a záložního spolku, dř. Spar- und Darlehenskassen- Verein, zapsaného společenstva s ručením neobmezeným“. Zavedla se pravidelná setkávání vrcholných orgánů finančního ústavu a docházelo k přijímání nových členů.

Kampelička, jakožto pokračovatel českého spořitelního a záložního spolku před obdobím okupace, rovněž úspěšně uplatnila restituční nároky na bývalé Raiffeisenově záložně s níž byla přinucena v roce 1943 splynout. Úspěšné nárokování těchto požadavků lze přičítat tomu, že na založení nově utvořené kampeličky měli největší podíl zejména bývalí členové spořitelního spolku.

Výnosem ministerstva financí č. j. 205.432/48-III/7 ze dne 2. října 1948, podle zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví, byla společenstvu přikázána přeměna v ústav lidového peněžnictví pod názvem „Záložna – Kampelička v Sulislavi“

Po počáteční euforické snaze oživit zájem o spoření v obci nadšení rychle opadlo. O pravidelnosti zasedání valné hromady či volbě jednotlivých orgánů ústavu nelze hovořit. Revizní zprávy jasně dokládají značný nedostatek v oblasti správné evidence a protokolárních záznamů do příslušných knih. Z revizorova zápisu je cítit zřejmý nezájem zemědělců nechat si od státu proplácet zemědělské produkty a raději si je ponechat pro vlastní potřebu. Velmi nízké procento tvořily také poskytnuté zápůjčky, což je vysvětleno tím, že žadatelé nebyli schopni doložit bezpečné záruky. Velké rezervy vykazovaly rovněž účetní záznamy. Přesto došlo k určité nápravě a to především v oblasti administrativní.

Příznivý stav však netrval dlouhou dobu. V průběhu roku 1949 si starosta často stěžoval na nedostatečnou činnost ústavu a upozorňoval na možný úpadek a likvidaci. Po poradě s vedením spořitelny ve Stříbře se však záložna pokusila uvést situaci do pořádku. Na poslední schůzi představenstva, 28. prosince 1949, dokonce došlo k vymezení nového obvodu působnosti, kdy se v něm objevily nové obce. Patřily do něj Sulislav, Doubrava, Hněvnice, Kbelany, Knije, Popov, Radějovice, Rochlov a Vlkyš. Starosta uvedl, že věří tomu, že v průběhu nadcházejícího roku získá záložna nové členy, čímž dojde ke zvýšení aktivních podílů a vkladů.

K likvidaci záložny došlo v roce 1952 na základě nařízení ministerstva financí dle § 14, odst. 1 a 3, zákona č. 84/1952 Sb. o organizaci peněžnictví tzv. univerzální sukcesí, tj. sloučením bez likvidace se státní spořitelnou Stříbro. Celý akt nabyl účinnosti 1. ledna 1953.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 207).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií, respektive jeho rozdělení dle původců, byly provedeny 18. srpna 1999, resp. 2004, ve Státním okresním archivu v Tachově.

Fond finančních ústavů v Sulislavi nebyl dělen dle původců, k tomuto došlo teprve při inventarizaci fondu ve Státním okresním archivu v Tachově. Materiál byl rozčleněn do tří skupin a seřazen chronologicky a tematicky.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Stanovy a jednací řád	1945	K 1
2	Protokol o valné hromadě	1946	K 2
3	Protokol představenstva	1947 – 1949	K 3
4	Protokol dozorčí rady	1948 – 1949	K 4
5	Evidenční kniha členů „Seznam členů“	1946 – 1948	K 5
Spisový materiál			
6	Zápis o ustavující valné hromadě, zápisy o řádných valných hromadách, zvací oběžník	1945 – 1948	1
7	Slavnostní proslov sestavený pro starostu k vyhodnocení starého a k zahájení nového hospodářského roku	1948	1
8	Členské přihlášky	1946 – 1948	1
9	Majetkoprávní korespondence, restituce	1945 – 1950	1
10	Změna označení firmy	1948	1
11	Revizní zprávy a zápisy	1948 – 1949	1
Účetní materiál			
12	Statistická, daňová a účetní korespondence	1946 – 1951	1
13	Zvláštní daň výdělková	1947 – 1948	1
14	Účetní závěrky a zprávy, bilanční přehled	1945 – 1950	1

Název fondu:	Záložna – Kampelička Sulislav
Značka fondu:	ZK Sulislav
Časový rozsah:	1945 – 1951
Počet evidenčních jednotek:	6 (5 knih, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	14
Rozsah bm:	0,12

Česká záložna pro Planou, Tachov
a okolí, Tachov

1925 – 1947

Inventář

Číslo listu JAF: 464

I. Vývoj původce fondu

Český peněžní ústav Česká záložna pro Planou, Tachov a okolí v Tachově, zapsané společenstvo s ručením omezeným vznikl v Tachově v roce 1923. Původní název byl sice totožný s pozdějším, pouze sídlo se nalézalo v Plané. Od roku 1924 došlo k úpravám stanov a přeložení sídla do Tachova.

Páteř jeho členské základny tvořili převážně vedoucí pracovníci, úředníci a zaměstnanci státních podniků a organizací hlásící se k českému občanství. Jednalo se vesměs o členy či činovníky národně uvědomělé s úzkou vazbou na Českou jednotu pošumavskou, jejíž činnosti lze přičíst také založení menšinového ústavu v Tachově.

Další vývoj záložny byl velice pestrý. Do roku 1939 pracoval ústav jako český spolek a po anektování Sudet přešlo sídlo firmy do Prahy. Na základě výnosu ministra vnitra č. j. 115.354/41 II A/3c, s účinností od 4. prosince 1941, změnila záložna nejen svoje sídlo, ale také název na „Česká tachovská záložna v Praze, zapsané společenstvo s ručením omezeným v likvidaci“. Poslední slovo v názvu ústavu znamenalo, že vzhledem k odluce od spádového území pozbývala činnost smysl a bylo tak přistoupeno k jeho likvidaci. K jejímu vyhlášení došlo 21. října 1943. Nebyla však nikdy dokončena, neboť se nepodařilo vypořádat všechny závazky a pohledávky s klienty.

Dne 31. července 1945 se podařilo ústav znovu oživit pod novým názvem „Tachovská záložna v Tachově“, č. j. 13417/45–III/4 vládního nařízení č. 113/41 Sb.

Přestože záložna existovala do roku 1948, tak se její faktická činnost omezila pouze na poskytování úvěrů a nepodařilo se navázat na poměrně čilý finanční život z předválečného období. Nová organizace peněžnictví přivedla ústav ke sloučení s Okresní hospodářskou záložnou v Tachově pod firmou Záložna v Tachově, zapsané společenstvo s ručením omezeným. Vše se uskutečnilo na základě výnosu ministerstva financí ze dne 14. dubna 1948, č. j. 70.468/48–III/7, tzv. univerzální sukcesí bez likvidace. Ústav začal svoji činnosti od 1. května 1948 na základě zákona č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví.

Ještě v průběhu tohoto roku došlo ke sloučení Tachovské záložny se spořitelnou tamtéž a byla jmenována zatímní správa nástupnického ústavu s názvem Okresní spořitelna a záložna v Tachově, výnos ministerstva financí č. j. 136.185/48–III/7.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 197).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií byly provedeny 18. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Účetní materiál

1	Hlavní kniha věcných účtů	1925 – 1947	K 1
2	Hlavní kniha členských podílů (1 – 400)	1933 – 1945	K 2
3	Hlavní kniha členských podílů (400 – 800)	1937 – 1945	K 3

Název fondu:	Česká záložna pro Planou, Tachov a okolí, Tachov
Značka fondu:	ČsZ Tachov
Časový rozsah:	1925 – 1947
Počet evidenčních jednotek:	3 (3 knihy)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah bm:	0,15

Okresní hospodářská záložna Tachov

1936 – 1948

Inventář

Číslo listu JAF: 462

I. Vývoj původce fondu

Od roku 1945 začala svoji existenci Okresní hospodářská záložna v Tachově. Jelikož se nedochovaly žádné doklady z dob počátků ústavu, nelze než se domnívat, že předchůdcem hospodářské záložny byla Landwirtschaftliche Bezirksvorschusskasse in Tachau.

Nově vzniklá česká záložna vycházela z konfiskované podstaty německého ústavu a logicky se tak nabízí právě německá hospodářská záložna.

Okresní hospodářská záložna se soustředila především na směnečný obchod, kdy poskytovala drobným zemědělcům výhodné půjčky.

Na základě výnosu ministerstva financí č. j. 70.468/48–III/7, tzv. univerzální sukcesí bez likvidace, sloučila se Okresní hospodářská záložna s Tachovskou záložnou tamtéž. Nový ústav se přejmenoval na firmu Záložna v Tachově, zapsané společenstvo s ručením obmezeným.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 195).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 18. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Soupis vkladních knížek	1936 – 1946	K 1
Spisový materiál			
2	Korespondence se Svazem okresních hospodářských záložen, výtah ze zákona č.128/1924 Sb., informace pro národní správce	1946 – 1947	1
3	Doklady týkající se sloučení s Tachovskou záložnou	1948	1
4	Pozvánky na ustavující zatímní správu, zatímní správa	1948	1
5	Pokyny pro slučování ústavů lidového peněžnictví	1948	1
Účetní materiál			
6	Účetní doklady ohledně jednotlivých účetních operací	1948	1

Název fondu:	Okresní hospodářská záložna Tachov
Značka fondu:	OHZ Tachov
Časový rozsah:	1936 – 1948
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 kniha, 1 kartón spisů)
Počet inventárních jednotek:	6
Rozsah bm:	0,12

Okresní spořitelna a záložna Tachov

1945 – 1953

Inventář

Číslo listu JAF: 461

I. Vývoj původce fondu

Postupnými přeměnami a slučováním větších či menších ústavů v Tachově se vytvořil, počínaje rokem 1948, větší ústav pod jednotícím názvem Okresní spořitelna a záložna v Tachově. Stalo se tak nařízením ministerstva financí a ústav měl oficiálně vzniknout od 1. ledna 1949.

K předchůdkyním tohoto největšího poválečného finančního subjektu Tachovska patřily Záložna v Tachově a Spořitelna v Tachově.

Ke skutečnému vytvoření Okresní spořitelny a záložny došlo však již na ustavující schůzi zatímní správy spořitelny, 21. září 1948. Od tohoto data existoval v Tachově pouze jeden finanční ústav a byla tak završena první etapa transformace lidového peněžnictví v tomto městě.

Spořitelna tak spravovala veškeré finance a dozorovala obchodní operace. Jedním z hlavních úkolů bylo také úspěšné dokončení reorganizace peněžnictví na okrese. Ústav se staral o přejímání a likvidaci drobných záložen a kampeliček, přičemž dohlížel na konečné vypořádání konfiskovaného majetku.

Posledním úkolem Okresní spořitelny a záložny v Tachově bylo dovést do konce reformu peněžnictví, a od 1. ledna 1953 se ústav přeměnil na Státní spořitelnu v Tachově.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 194).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 18. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Zápisy o schůzích správy (Tachovské záložny, Okresní spořitelny a záložny v Tachově, navíc první valná hromada Tachovské záložny)	1947 – 1949	K 1
Spisový materiál			
2	Odhad inventáře spořitelny, korespondence ohledně inventáře všeobecně	1947 – 1949	1
3	Provozní budova, její adaptace, ústavu, korespondence týkající se provedených opravných prací, její přiděl	1948 – 1950	1
4	Přičleněné ústavy (obvody působnosti, jmenné seznamy členů, korespondence, členské přihlášky, závodní podíly)	1946 – 1950	1
5	Protokoly o předání konfiskované podstaty Okresní hospodářské záložny a Spořitelny v Tachově	1950	1
6	Záznamy z obchodního rejstříku	1949 – 1953	2
7	Zaměstnanecké záležitosti (výkazy daně ze mzdy, potvrzení pracovního poměru, výpočty nemocenské, rozvázání pracovního poměru, žádosti o přijetí, motivační dopisy, platové zařazení, nařízení a oběžníky týkající se bodového ohodnocení zaměstnanců, včetně materiálů přejatých od předchůdců)	1945 – 1950	2
Účetní materiál			
8	Účetní doklady sloužící za podklad ke sloučení obou předchůdců, oběžníky a nařízení	1948	2
9	Daně a daňová přiznání	1951 – 1953	2
10	Kniha hlavních účtů	1948 – 1949	K 2
11	Kniha členských podílů	1945 – 1948	K 3
12	Bilanční kniha	1947 – 1948	K 4

Název fondu:	Okresní spořitelna a záložna Tachov
Značka fondu:	OSaZ Tachov
Časový rozsah:	1945 – 1953
Počet evidenčních jednotek:	6 (4 knihy, 2 kartóny spisů)
Počet inventárních jednotek:	12
Rozsah bm:	0,30

Spořitelna Tachov

1893 – 1948

Inventář

Číslo listu JAF: 463

I. Vývoj původce fondu

Spořitelna v Tachově (Sparkasse in Tachau) vznikla v roce 1893. K rané existenci a všeobecně k počátkům činnosti vůbec se dochoval pouze zlomek účetních knih. Po roce 1945 přešla spořitelna pod národní správu, počestila se a pokračovala ve svojí činnosti nadále. Na chod ústavu dohlížel národní správce a ve firmě zpočátku pracovali, krom českých úředníků, také němečtí zaměstnanci.

Chod ústavu se zaměřil zejména na vypořádání konfiskovaného majetku a peněžních vkladů. Samotná spořitelna byla zřejmě určena především pro dozor a řízení finančních transakcí národních správců.

V průběhu roku 1948 došlo ke sloučení Spořitelny v Tachově s Tachovskou záložnou v Tachově, byla jmenována zatímní správa nástupnického ústavu s názvem Okresní spořitelna a záložna v Tachově, výnos ministerstva financí č. j. 136.185/48–III/7.

II. Vývoj a dějiny fondu

Přijetí archiválií do Státního okresního archivu v Tachově se uskutečnilo 5. ledna 1977 (číslo přírůstku 196).

III. Archivní charakteristika fondu

Revize a pořízení seznamu archiválií fondu byly provedeny 23. srpna 1999 ve Státním okresním archivu v Tachově.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Kronika spořitelny (záznam národního správce)	1945 – 1946	K 1
Spisový materiál			
2	Seznamy zabavených věcí odsunutým Němcům, seznamy cenných papírů	1945 – 1946	1
3	Korespondence s osídlenci statků	1945 – 1948	1
4	Korespondence s ministerstvem financí	1945 – 1947	1
5	Korespondence se Svazem spořitelén	1947	1
6	Abecedně řazené účetní doklady včetně korespondence A – E	1946	2
7	Abecedně řazené účetní doklady včetně korespondence N – Ř	1946	3
Účetní materiál			
8	Směnečná účetní kniha (Wechselkontobuch)	1893 – 1902	K 2
9	Kniha eskontu směnek (Wechsel – Eskompte)	1907 – 1909	K 3
10	Hlavní účetní kniha (Saldo – Konto)	1918 – 1919	K 4
11	45. účetní závěrka (Rechnungs – Abschluss)	1937	K 5
12	Číselník spořitelních knížek	1943 – 1948	K 6

Název fondu:	Spořitelna Tachov
Značka fondu:	Sp Tachov
Časový rozsah:	1893 – 1948
Počet evidenčních jednotek:	9 (6 knih, 3 kartóny spisů)
Počet inventárních jednotek:	12
Rozsah bm:	0,50

Spořitelní a záložní spolek „Miesa“
Tachov

1886 – 1895

Inventář

Číslo listu JAF: 1009

I. Vývoj původce fondu

Jelikož se z původce fondu Spořitelní a záložní spolek "Miesa" v Tachově, registrované společenstvo s neomezeným ručením („Spar und Vorschussverein "Miesa" in Tachau, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung“) zachovala pouze jediná vkladní kniha znějící na cech řeznický, respektive jeho zřejmého zástupce Georga Krause z Tachova, nelze tak určit mnoho z jeho historie. V úvodu stanov se lze dočíst, že společenstvo bylo určeno pro shromažďování potřebných financí pro živnostníky a rolníky. Jednalo se tedy o klasický případ Schulze – Delitzschovy záložny, kdy členové ručili vzájemnými vklady čili solidárně.

Vkladní kniha obsahuje tištěné stanovy společenstva a v jejich závěru se nalézají pravděpodobné datum přijetí a schválení stanov, čímž se rovněž nabízí možné založení spořitelny (21. září 1873). Samotná vkladní kniha byla vytištěna v roce 1885. Vzhledem k povaze záznamů v knize se lze domnívat, že byla navazující na předešlou, určitě vedenou před rokem 1885.

S přihlédnutím na poměrně rané založení spolku, lze usoudit, že se jednalo o jednu z prvních záložen na Tachovsku.

II. Vývoj a dějiny fondu

Veškerý dochovaný materiál týkající se spořitelny tvoří jediná vkladní knížka. Původně se jednalo o jistě rozsáhlý fond, z jehož historie a dokladů se bohužel nedochovalo téměř nic. Fond byl vyčleněn při inventarizaci materiálů tachovských finančních institucí v roce 2004.

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Spisový materiál			
1	Vkladní kniha (včetně tištěných stanov)	1886 – 1895	K 1

Název fondu:	Spořitelní a záložní spolek „Miesa“ Tachov
Značka fondu:	SpZS „Miesa“ Tachov
Časový rozsah:	1886 – 1895
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah bm:	0,01

Název archivu:	Státní okresní archiv v Tachově
Název archivní pomůcky (fondu):	Zaniklé finanční ústavy okresu Tachov
Časový rozsah:	1862 – 1954
Počet evidenčních jednotek:	109 (82 knih, 1 podací protokol, 26 kartónů)
Počet inventárních jednotek:	218
Rozsah bm:	4,14
Stav ke dni:	31. srpna 2004
Fond zpracoval:	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil:	Miroslav Vetrák
Počet stran:	116
Pomůcku schválila:	PhDr. Markéta Novotná